The Lithuanian Weekly
'LIETUVA'
Published every Friday at Chicago. Ill.
Subscription in United States, Canada and Mexiko $2.00 per year.
Subscription to Foreign countries..... $3.00 per year.
Advertising rates on application.
We execute all kinds of Job and Book Printing and Translating in all modern languages.
Adress all communications to
A. OLSZEWSKI, Publisher,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

Sanvaitinis Laikrasztis
'LIETUVA'
Išeina kas Pétnyčią, Chicago, Ill.
Prenumerata Suvien. Valstijose, Kanadoje ir Mexike ant metų $2.00.
Kitose Viešpatystėse „ „ $3.00.
Prenumerata turi buti iš viršaus apmokama.
Apgarsinimų prekės gaunamos per laišką.
"Lietuva" spaudina visokias Knygas, Konstitucijas ir visokius kitus drukus. Vertimus iš kitų kalbų atlieka kuogeriausiai.
Visuose reikaluose adresuokite teip:
A. OLSZEWSKIS,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Nr. 33 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 14 Rugpjučio (August) 1903 m. Metas XI

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika.

Rodosi neužilgio užstos kova terp Europos ir Amerikos už muitus. Amerika pirmiausiai pakėlė muitus ant visų Europos tavorų; Europa ilgai tylėjo, bet dabar iš palengvo griebiasi atlyginimo ne vien muitais. Vokietijoj dar neužgirta nauja muitų tarifa, pagal kurią randui turi but pripažinta tiesa prekystoj daryti didesnius paliuosavimus tiems kraštams, kurie tuom atmoka Vokietijai, o apsunkinti prekystą tų kraštų, kurie didėliais muitais sunkina Vokietijos prekystą; bet randas įvedė jau kitokį apsunkinimą įgabenimo svarbiausio Amerikos produkto — mėsos. Dabar Vokietijoj nepasiganėdina paliudyjimais Amerikos inspektorių, kaip tai pirma buvo, kad mėsa yra sveika, joje nėra vodingų medegų, — bet įvedė savo inspektorius ir tirinėtojus, kurie tankiai randa už ne sveiką mėsą, už sveiką pripažintą Amerikos inspektorių ir jos neįleidžia. Per tai išgabenimas mėsos iš Amerikos į Vokietiją paskutiniuose laikuose neišpasakytai sumažėjo ir gali sumažėti dar labiau, jeigu bus palengvintas įgabenimas mėsos ir gyvų gyvulių iš Maskolijos į Vokietiją, ko dabar Maskolija reikalauja. Vokietija ne gali apsieiti be svetimos mėsos: jeigu ji apsunkįs atgabenimą mėsos iš Amerikos, turi palenvinti atgabenimą jos iš Maskolijos ir Austrijos. Po uždanga didelių muitų Amerikos išdirbėjai — kapitalistai išnaudoja visą kraštą. Rods jie; neturėdami konkurentų namieje, galėdami kelti, kaip jiems patinka, prekes išdirbimų, gali brangiau mokėti darbininkams, negu moka Europoj, bet užtai pakeltoms prekėms jie nuo visų gyventojų, o tame ir nuo darbininkų, dešimteropai atlupa tą geresnį užmokesnį darbininkų. Užtai jeigu siunčia savo tavorus svetur, svetimiems turi parduoti daug pigiau, negu juos parduoda namieje, kadangi už tokias prekes, kokias ima Amerikoj, svetimi išdirbimų ne pirktų. Todėl šiądien daug amerikoniškų išdirbimų pigiau galima pirkti Londone, Paryžiuj, Berlyne arba Peterburge, negu pačioj Amerikoj, kur tie tavorai išdirbti. Austrijos konsulius Chicagoj neseniai parsiuntė savo randui žinias apieskirtumą prekių ant amerikoniskų išdirbimų Amerikoj ir svetur ir iš tų žinių pasirodo, kad už daugelį savo locnų tavorų amerikonai užmoka išdirbėjams dvigubai brangiau negu svetimi. Taigi pasirodo, kad dideli muitai ne tiek pakelia gyventojų gerovę, kiek yra vien kapitalistu įnagiu ant išnaudojimo viso krašto gyventojų. Iš pradžių, porą metų atgal jie be abejonės galėjo atsiliepti ant viso krašto gerovės, pakėlė išdirbystę; bet toliau, susidrutinę fabrikantai, pasinaudoja iš didelių muitų ant išnaudojimo viso krašto gyventojų; svetimi kraštai teiposgi, juo toliau, juo aiškiau griebiasi prieš Ameriką to paties ginklo, taigi didelių muitų. Ant galų galo ir pačioj Amerikoj vis daugiau žmonių atsiranda, kurie supranta, kad dideli muitai ne gali palaikyti tautos gerovę, jie suteikia vien tulam skaitliui kapitalistų-fabrikantų galėjimą išnaudoti visus Amerikos ukėsus ant savo vien naudos.

Pasidaugirimas lynčų Amerikoj paskutiniuose laikuose atkreipė viso svieto akis ant jos; negrai net atsiliepė prie maskoliško caro, reikalaudami Maskolijos pagelbos. Ant lynčų ant galo atkreipė atidą ir prezidentas Roosevelt, kuris lynčiauninkus pavadino anarchistais. Kad jie tokiais yra, apie tai nėra ką ginčų vesti; bet kodėl prezidentas nesirupina tą anarchiją išnaikinti? Argi randas daro, ar ką iki šiol padarė ant išnaikinimo lynčų? Žmonės griebiasi lynčų todėl, kad ne turi užsitikėjimo ant sudžių teisingumo ir kad lynčauninkai nesibijo sudų. Argi daug buvo atsitikimų, kur sudas butų lynčauninkus nubaudęs? Tokių atsitikimų buvo labai mažai. Kaip gi žmonės gali pasitikėti ant sudų teisingumo, matydami, kaip tankiai sudžios tokiuose jau atsitikimuose visai priešingus išduoda nusprendimus. Jeigu teip gali atsitikti, tai matyt, sudžios ne yra tiesų dabotojais, kaip tai turėtų buti, bet savę stato augščiau už tiesas, savo nusprendimus tankiai remia ant fantastiškų savo pačių išmislytų tiesų; tik dėlto gali atsitikti, kad viename ir tame jau štete, kur tiesos yra tos pačios, visai panašiose provose sudžios išduoda visai priešingus viens kitam nusprendimus, kurie savo nusprendimuose pats nežino kokių tiesų prisilaikyti. Rods žmonės pats renka sudžias, bet renkant, daugumas ne protuoja ir nežino, kodėl tą, o ne kitą renka; rinkėjai tik tie pažįsta sudžias, kurie suduose turi reikalus, o tokių juk yra mažai, daugumas gi visai nežino, kokios vertės yra renkami sudžios. Jeigu žmonės renka sudžias, tai jiems turi but daleista ir prašalinti nuo vietos neprisilaikantį tiesų sudžią. Tokios valios žmonės ne turi, todėl sudžios išnaudoja urėdus ne ant apgynimo krašto tiesų, bet ant dalykų kartais priešingų tiesoms. Toki sudžios neišnaikįs lynčų, bet juos dar tankesniais padarys. Lynčus privalo naikinti mokyklos, bet jos teiposgi ne tik jų ne naikina, bet kaip kur pačios platina neužkantą kitokių parvų žmonių; bažnyčios ir tai iki šiol tik protestoniškos, pradėjo kovą su lynčais, pirma ir jos ne dryso prieš lynčauninkus lupų atverti.

Kadangi Columbijos republika, neužsikėdama Amerikai, nesutinka jai pripažinti visų tiesų ant žemės plotų abipusiai Panamos kanalo, tai amerikonai jieško vien priekabių, ant užėmimo tų žemės plotų ir be pritarimo Columbijos. Toks vienog pasielgimas tik suskubintų susijungimą visų išpaniškų republikų ir Suvienytos Valstijos, vietoj draugų, čia turėtų vien ne draugus, besistengiančius kenkti; visur Amerika užsipelnytų dar didesnį negu dabar neužsitikėjimą.

Laikraščiai praneša, buk ant Filipinų salų pasikėlėliai dabar labiau subruzdo. Organizatoriais pasikėlimo yra pabėgėliai iš amerikoniškos kariumenės. Jeigu teip, tai pasirodo, kad ne geriausiais patriotais yra samdyti Amerikos kareiviai, jeigu jie organizuoja pasikėlimus prieš Ameriką; jeigu kareiviai nesutinka su pavergimu Filipinų, tai nereikėjo samdytiesi į kariumenę, o be kareivių juk Amerika ir karės su Išpanija vesti nebutų galėjusi.

Azija.

Maskolija dera dabar nuo Chinų Tibetą, kur yra šventas lamaistų miestas Lhassa, o jame sostas augščiausio tikėjimo viršininko, Dalai Lamos. Apart to, Maskolija stengiasi savo kilpas užmesti ant visų Chinų.

8 d. piutės, vasariniame ciecorienės rume Pekine atsibuvo susirinkimas visų ciecoriškos giminės kunigaikščių ant apkalbėjimo, kaip geriausiai sudrutinti ir apginti ciecoriaus sostą Chinuose, teiposgi ant apkalbėjimo visokių privilegijų Chinuose, kokių reikalauja Maskolija. Ciecorienė pritaria Maskolijos reikalavimams ir nori juos išpildyti, ir be abejonės išpildys, kunigaikščių klausia tik teip, dėl formos. Maskolija mat pažadėjo apginti ciecorienę prieš vidurinius ir svetimus nedraugus.

Užpereitą sanvaitę, kaip jau žinote, kadangi apie tai buvo paminėta pereitame "Lietuvos" numeryj, likosi ant ciecorienės prisakymo užplaktas vienas iš apšviesčiausių chiniečių, Shen Chien. Užklaustas sudžios apie kitus sukalbininkus, atsakė: „geriau, kad sudžia neklaustų apie kitus sukalbininkus, kadangi prie sukalbio priguli daug augštas užimančių vietas kariumenėj oficierų. Jeigu juos ciecorienė norėtų suimti, jie su savo kareiviais pereitų atvirai į revoliucijonierių pusę ir juos sudrutintų, o tuom tarpu ciecorienė ir be tokio sudrutinimo ne įstengia revoliucijonierių suvaldyti.

Apart Maskolijos ir Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos, visi kiti kraštai atmetė Chinų rando reikalavimą kad jam butų išduoti šeši šalininkai reformų Chinuose, laikraščių redaktoriai, kuriuos be abejonės ciecorienės valdžios užkankintų teip, kaip užkankino Shen Chieną. Amerika be abejonės pritars kitoms viešpatystėms, Maskolija gi, norėdama į savo kilpas pagauti ciecorienę, remia ją jos reikalavimuose, kadangi parėmimas žodžiu juk ne daug kaštuoja, o ciecorienė užtai gerai Maskolijai užmokės.

Mieste Siansu užgimė krikščionių skerdynės, kuriose keli krikščionys likosi užmušti, o daug tapo sužeistų.

Kaip praneša Londono laikraštis „Times", pereitos sanvaitės utarninke mieste Niutschvang maskoliai apvaikščiojo metines sukaktuves paėmimo šito miesto ir pašventino pamatus speciališkos triobos patalpinimui maskoliškos administracijos biurų; kitų viešpatyščių konsuliams davė suprasti, jog niekas kitas čia negali turėti tokių tiesų, kokias turi maskoliai. Taigi matyt, kad maskoliai ne pasitrauks iš Niutschvango, jeigu stato puikią triobą patalpinimui maskoliškų urėdų. Šiuom tarpu šiaip-teip Maskolija užganėdino Japoniją, ir per tai mažiau jau paiso ant likusių dviejų priešininkių, taigi ant Amerikos ir Anglijos, kadangi ir šitoms sunku susitaikyti ir nors trumpą laiką eiti vienybėj. Iš to Maskolija, kaip moka, teip ir naudojasi. Per nesutikimus kaimynų Maskolija išaugo į didelę viešpatystę, iš nesutikimų ir pavydėjimo ji ir šiądien dar kaip kada moka naudą sau ištraukti.

Rymas.

Pereitos nedėlios dieną, Šv. Petro bažnyčioj Ryme, su didelėms iškilmėms atsibuvo apvainikavimas naujo popiežiaus, kuris priėmė vardą Piaus X. Švento Petro bažnyčioj, apie kurią kalba Ryme, jog ji niekada neprisipildo, laike popiežiaus vainikavimo buvo 70000 žmonių, taigi bažnyčia kimšte prisikimšo. Ant pliaciaus buvo tiek žmonių, kad policija ir itališko rando kariumenė tik su dideliu vargu galėjo tvarką užlaikyti. Rymo aristokratiją ir savarius svetimų ambasadų į bažnyčią leido per zokristiją. Įėjęs į bažnyčią ir sėdęs ant sosto, popiežius pareikalavo savo akuliorių; kada ceremonijų meisteris pasakė, jog be akuliorių išrodo geriau, popiežius atsakė, jog jis nenori išrodyti geriau, negu yra iš tikro. Akuliorius turėjo jam atnešti ir jis juos turėjo užsidėjęs per visą laiką ceremonijos. Didesnę dalį mišių popiežius laikė prie altoriaus, paskui sėdo ant sosto ir čia subdiakonas atnešė jam hostiją ir vyną. Pasibaigus mišioms, perdėtinis Švento Petro bažnyčios atnešė popiežiui 25 paoli (pinigas nuo laikų popiežių viešpatystės, turintis vertę 11 centų) kaipo užmokesnį už atlaikymą mišių. Išėjus iš bažnyčios, popiežius sėdo ant sosto, o kardinalas diakonas uždėjo jam tiarą ant galvos. Po visų ceremonijų popiežius buvo teip nusilpęs, kad negalėjo nė laiminti susirinkusių minių.

Prancuzija.

Mieste Marsilijoj, pietinėj Prancuzijoj, į važiuojantį nuo kokio ten baliaus į prefektutą ministerių pirmsėdį Combesą, koksai vyriškis paleido du šuviu. Šuviai vienog nieko neužgavo. Šovėjas su peiliu gynėsi nuo apstojusių jį policistų, bet likosi suvaldytas; iš jo sandraugų suareštavo dar trįs. Šovėjas yra italijonas, prancuziškai kalba prastai, pravardė jo Picolo. Jis iš pradžių bandė užsiginti, bet jo kišeniuj rado revolverį su ką tik išsautais dviem šuviais. Kadangi Combes yra smarkiu kunigų priešu, tai tuli laikraščiai mena, kad Picolo galėjo but kunigų pasamdytas užmušti ministerių pirmsėdį, už jo neprilankumą kunigams.

Balkanų pussalis.

Naujas Serbijos karalius ne ant rožių sėdi savo rume. Pasodinę jį ant sosto oficierai, daro su juom, ką nori, o jeigu bandytų pasipriešinti, laikia jį toks jau likimas kaip ir Aleksandrą.

Maištai Macedonijoj platinasi vėl labiau. Mieste Salonikoj pasikėlėliai vėl naudojosi iš dinamito, su kuriuom išgriovė daug namų, o terp tų teiposgi sultano rumą. Laike expliozijų 50 turkiškų kareivių likosi užmuštų. Mieste Monastir turkiškas policistas peršovė maskolišką konsulių Rostkovskį. Šovėjas likosi suareštuotas ir žinoma, nubaus jį skaudžiau, negu jis užsipelnė.

Isz Lietuvos.

—o—

Isz Vilniaus.

Prašymus nuo norinčių šviežiai pastoti į Vilniaus moterišką gimnaziją merginų pradės priiminėti nuo 18 d. piutės. Examinai į visas gimnazijos kliasas prasidės nuo 5 d. rugsėjo.

Seniau pačtas visokius reikalingus daigtus, kaip pečėčius, plombas, šildus, vogas, laikradžius ir kitokius steliuodavo Peterburge, dabar jam daleista steliuoti viską ant vietos, taigi Vilniuje, kadangi mat čia amatininkų yra apie 10000 ir jie gali visokius reikalingus daigtus padirbti. Dar du metai atgal visoki reikalingi daigtai ant pataisymo bicyklių buvo gabenami iš užrubežių, dabar gi ne reikia iš svetur nieko gabenti, kadangi viską padirba vietiniai amatininkai savo varstotuose.

Vilniuje, ties neseniai prie miesto priskirtu Zverinčium ant Nėrio bus padirbtas geležinis tiltas.

17 d. liepos ties Vilnium siautė audra ir smarkus lytus, kurie pagimdė tvanus. Keliose vietose vanduo paplovė geležinkelio pylimus, o netoli Grodno reikėjo net kelių dienų ant pataisymo to, ką lytus pagadino ant geležinkelio.

Ant kiemo Švento Petro bažnyčios 14 metų vaikinas, besimokinantis pas sodauninką, likosi užmuštas. Vaikas mat vežė iš klebonijos sodo šieną. Pasibaidžius arkliams ir pradėjus daužyti, vaikas nupuolė nuo vežimo, kojos įsipainiojo į vadžias ir jis puteko po arklių kojomis ir likosi sumyniotas. Kada atėjo pašauktas daktaras, jau vaikas buvo negyvas.

Vilniuje bus atidaryti kursai telegrafistams. Kursai bus trįs. Dabartinė telegrafistų mokykla Vilniuje bus uždaryta. Ant kursų priims mokintinius baigusius 4 kliasas gimnazijos.

Turtinga Vilniaus žydelka pranešė policijai, jog jos duktė, paėmusi motinos auksinius daigtus ir 6000 rubl. pinigų, prapuolė iš namų. Prieš pabėgimą ją atlankė jaunas vaikinas studento drabužiuose; su juom, turbut, ji ir pabėgo.

Vilniaus jeneral-gubernatorius atsiuntė Lietuvos gubernatorjams prisakymą persergėti ypač ukininkus, kad jie, pirkdami žemę, ne mokėtų parduodančiam ne dalies prigulinčių pinigų, nė rankpinigių, kol ne turi ant pirkimo žemės valdžių daleidimo. Jeneral-gubernatorius, girdi, prie davinėjimo daleidimų, ne paisys ant to, ar prašantis daleidimo įmokėjo ką parduodančiam, ar ne; todėl įmokėti perkančio pinigai kartais gali pražuti. Teip sako Vilniaus jeneral-gubernatorius. Naujas padavadyjimas Vilniaus jeneral-gubernatoriaus juk lygus yra uždraudimui pirkti žemę net ukininkams katalikams, kurie, pagal tiesas, gali Lietuvoj pirkti nors ne didelius žemės plotus! Juk visi pažįsta nedorumą maskoliškų administratorių! Prie pirkimo žemės, kada pasitaiko daugiau konkurentų, ji patenka pirmiausiai davusiam pinigus. Maskoliški administratoriai, neišskiriant jeneral-gubernatoriaus, kadangi ir tas ne geresnis už kitus, gali ant čielų metų užvilkti išdavimą daleidimo tyčia, jeigu norinti pirkti bus ne maskoliai; išdavimai gi dabar iš duodami tik ant nupirkimo prašyme paminėto žemės gabalo. Tokiu budu administratoriai gali daryti teip, kad katalikai niekada ne galės nusipirkti Lietuvoj žemės nors tiesos ukininkams katalikams tą daleidžia.

Padavadyjimu Mogilevo archivyskupo: visi Lietuvos kunigai turi atlaikyti po 3 mišias už dvasią pasimirusio popiežiaus, Leono XIII. Dievmaldystos už popiežiaus dvasią iškilmingai buvo laikytos: Vilniaus, Minsko ir Kauno katedros bažnyčiose; Kaune mišias atlaikė patsai vyskupas Paliulionis.

Į centrališką beprečių gydinyčią Vileikoj maskoliškas randas gabena daktarus iš Maskolijos; nė prie gydymo sergančių neprileidžia vietinių daktarų ne maskolių.

Pavietinė policija kitose Lietuvos gubernijose bus įvesta nuo 1905—1908 metų.

Iš Vilniaus gub.

Vilniaus gubernijoj nuo pradžios ateinančių metų įveda speciališką pavietinę policiją: raitų urėdninkų 151 ir 556 pėkčius sargus. Paskiriant ant tarnystos, pirmutinystę turės paliuosuoti iš kariumenės atitarnavę kareiviai, paeinanti iš Vilniaus gub., taigi, turbut, ir katalikai ne bus išskirti. Algos urėdninkai gaus po 400 rubl. ant metų ir apart to 100 rubl. ant metų ant užlaikymo arklio. Algos sargai gaus po 200—250 rubl.

Ant reikalų rando degtinės pardavinyčių randas pirks po 10000 viedrų degtinės iš esančių Vilniaus, Kauno, Garteno, Vitebsko, Minsko ir Mogilevo gubernijose degtinės varinyčių; kaip kokios leidinyčios ant rando reikalų gali pristatyti trečdalį jose padirbtos degtinės.

Pereituose metuose Vilniaus gubernijoj buvo iš viso 238 pramoniškos įtaisos; tame skaitliuje buvo: 2 parvinyčios su 69 darbininkais, 1 kailių parvinyčia su 18 darbininkų, 1 išsiuvinėjimų dirbtuvė su 100 darbininkų; 3 pančiakų dirbtuvės su 182 darbininkais, 1 litografiškų kortelių su 28 darbininkais, 1 medžio masos su 12 darbininkų, 2 medvilnės dirbtuvės su 292 darbininkais, 3 kartono — su 164 darb., 16 knygų spaustuvių ir litografijų su 514 darb., 1 kantorinių knygų su 65 darb., 1 papierosinių gilzų su 16 darb., 3 kopertų dirbtuvės su 350 darb., 13 lentų piovinyčių su 363 darb., 3 dirbtuvės lenktų mebelių su 87 darb., 1 laikrodžių su 50 darb., 1 kamščių su 137 darb., 7 geležies liejinyčios su 306 darb., 1 dratinių vinių dirbtuvė su 78 darb., 1 padkavų su 148 darb., 1 dalgių su 189 darb., 1 guzikų su 20 darb., 1 liampų su 37 darb., 3 puodų su 123 darb., 16 plytnyčių su 867 darb., 3 cemento dirbtuvės su 52 darb., 1 paišinėlių su 75 darb., 32 skurų išdirbinyčios su 1451 darb., 1 klijų su 80 darb., 4 gariniai malunai su 80 darb., 1 garinė duonkepė su 22 darb., 2 čekoliados dirbtuvės su 278 darb., 3 krakmolo su 52 darb., 82 degtinės varinyčios su 723 darb., 3 spirito pervalymo įtaisos su 26 darb., 6 alaus leidinyčios su 189 darb., 9 tabako dirbtuvės su 647 darb., 2 chemiškos su 30 darb., 1 gazo su 26 darb., 2 briežukų su 31 darb. Visoj guber. nijoj fabrikų darbininkų yra 9185.

Rinkimas etnografiškos medegos.

Vilniaus mokslinio apskričio viršininkas atsišaukė į direktorių Kauno gubernijos liaudės mokyklų, reikalaudamas, kad jis užsiimtų organizavimu rinkimo etnografiškos medegos Kauno gubernijoj, kad prisakytų mokintojams rinkti dainas ir jų meliodijas, pasakas, legendas, padavimus, burtus ir įtikėjimus gyvenančių Kauno gubernijoj tautų, ypač gi lietuvių. Tą sunku, beveik negalima, bus išpildyti liaudės mokyklų mokintojams, nemokantiems lietuviškos kalbos. Toki rinkimai etnografiškos medegos bus daromi ne vien Kauno gubernijoj, bet visose prigulinčiose prie Vilniaus mokslinio apskričio, taigi visose lietuviškose ir baltgudiškose.

Iš Dinaburgo, Vitebsko gub.

Dinaburgo miestas atsišaukė į iždo ministeriją su prašymu daleisti parengti prekystos mokyklą; ant jos užlaikymo vietiniai žydai žadėjo sudėti reikalingus pinigus, kadangi mat jie tikėjo, kad, kaip tai yra kitur, o tame ir Vilniuje, į tokią mokyklą priims mažiausiai pusę žydukų mokintinių. Ministerija sutiko daleisti parengti mokyklą, pareikalavo vien, kad į ją ne galėtų pastoti daugiau kaip 10% žydukų mokintinių. Ant tokių išlygų ne sutinka pažadėję pinigus žydai, o jiems atsisakius, kitur gauti pinigų ne galima, tai miestui atseis nuo mokyklos atsisakyti.

Vietiniai žydai sijonistai siunčia net 7 delegatus ant terptautiško sijonistų kongreso į miestą Bazelį, Šveicarijoj ir duoda jiems po 300 rublių ant kelio. Terp išrinktų yra: trįs daktarai, vienas mokintojas ir 3 prekėjai.

Žemdarbystės parodos rengėjai, ant uždengimo kaštų parengimo parodos, gavo nuo rando ir nuo visokių žemdarbystės draugyščių diktai pašelpos: žemdarbystės ministerija davė 1900 rubl.; iš Vilniaus įpirkimo surinkimų 1000 rubl.; vidaus ministerija davė 1000 rubl.; įpirkimo triobų dalis 1000 rubl. ir žada dar 500 rubl. pridėti vėliau; sodauninkystės ir vaisių auginimo dalis 300 rubl. Medalių iki šiol atsiųsta 136. Apart to yra 1000 rubl. ant nupirkimo visokių dovanų.

Iš Vitebsko gub.

Ties Gutovo valsčiu siautė audra ir puolė dideli ledai, kurie nemažai blėdies pridirbo tulų kaimų žieminiams javams, vasarojams, daržovėms ir sodų vaisiams. Rugius tulose vietose pradėjo piauti nuo 14 d. liepos. Kadangi pereituose metuose šitoj gubernijoj buvo menkas uždėrėjimas, tai daugeliui ukininkų ant duonos reikia skolinti rugius iš valsčiaus krautuvių; kiti duoną perka miestuose, jeigu turi pinigų.

Iš Vitebsko.

Nuo tulo laiko Vitebske siaučia gana smarkiai cholerina, nuo kurios miršta ypač daug vaikų. Žinoma, prie apsirgimų prisideda nenunokę gerai sodų vaisiai ir žalios daržovės, kokias žmonės valgo, bet dar labiau abelnai ne sveikas gyvenimas ypač neturtingų žmonių ir jų nesupratimas, ką reikia daryti ant padarymo suskretusių jų gyvenimų sveikesniais. Juo kur žmonės augščiau protiškai pasikelia, juo mažiau buva apsirgimų ir mirčių; paskęstančius tamsybėse yra visai atbulai.

Iš Grodno.

Ties tulais pietiniais paviečiais Grodno gubernijos perlėkė dideli pulkai lakiojančių žiogų, bet ant laimės ant žemės nenusileido, todėl ir blėdies ne pridirbo.

Grodne užgimė darbininkų štraikai, bet ne visi darbininkai prie štraiko pristojo, todėl yra dideli nesutikimai terp dirbančių ir štraikuojančių; susimušimai terp jų pasitaiko gana tankiai; viename susirėmime vienam darbininkui su peiliu perpiovė pilvą teip, kad viduriai išpuolė.

Iš Belostoko (Baltstogės), Grodno gub.

Chemikas Dras Frank, aplinkinėse Belostoko užtiko netyčia didelius akmeninių anglių plotus. Mat vienas darbininkas atnešė jam ant ištirimo šmotą raudonos žemės. Įstyręs tą žemę, Frank persitikrino, kad yra tai medega, su kuria drauge yra akmeninės anglys. Paklaustas darbininkas, parodė vietą, kur rado tą žemę; tenai, gilumoj 15 pėdų, Frank užtiko anglių sluogsnius. Bus tai pirmutiniai anglių laukai Lietuvoj; be abejonės bus čia neužilgio parengtos kastynės. Vietiniai kapitalistai dera jau nuo savininko tuos žemės plotus, kur yra anglys.

Milų dirbtuvės.

Maskoliškas randas rengiasi Lietuvoj parengti kaimų milų dirbtuves ir verpinyčias, bet verpinyčios turi pristatyti vilną Maskolijos milų audėjams. Tokiu budu vienog maskoliški audėjai gali išpirkti Lietuvoj visas vilnas teip, kad jų ne liks ant užganėdinimo reikalų ant vietos parengtų dirbtuvių. Ukininkams rods tas išeis ant gero, kadangi atsiras vietos, kur galės vilnas parduoti, bet pasarga rando gali stabdyti labiausiai išsidirbimą Lietuvoj išdirbystės. Įsdirbimus kaimų dirbtuvių randas žada pirkti ant kariumenės reikalų.

Iš Kauno.

Kaune pasimirė pagarsėjęs savo moksliškais raštais ne tik Maskolijoj, bet ir Vokietijoj, tirinėtojas senovės liekanų, Mikalojus Avenarius. Jis buvo sanariu komiteto kareiviškų mokyklų, inspektoriu Varšavos mergaičių mariniško instituto, ant kurio tai urėdo išbuvo 20 metų; paskui buvo inspektoriu Baltstogės tokio jau instituto. Velionis išgyveno 69 metus.

Kauno Naminės Ukės Dr-tė pereituose metuose savo pardavinyčiose pardavė tavorų už 376000 rubl.; gryno pelno turėjo 38000 rubl., taigi truputį daugiau negu 10% nuo sutaupyto kapitalo. Pelnas tai ne mažiausias. Draugystė turi pardavinyčias teiposgi: Panevėžyj, Keidainiuose ir Rakiškėj.

Isz Prusų Lietuvos.

Tilžėj neseniai pasimirė pralobęs ir žinoma todėl suvokietėjęs, lietuvis Kristups Lutatis. Paliko jis 500000 Markių, iš kurių 150000 padovanojo miestui Tilžei, 240000 savo broliui, o 3000 Mk. savo vežėjui; likusius gi pinigus padalinė terp tulų draugyščių. Na, o kažin kiek padovanojo lietuviams?

Tilžės „Naujoji Lietuviška Ceitunga" paduoda, buk Lum-

pėnuose juodvarniai 6 šėpelius ant dirvų pasėtų miežių su visu nulesė. Tam nelabai norisi tikėti.

Aplinkinėse Vanagų, dėl stokos lytaus, ypač ant smiltynų, vasarojai visai neuždėrėjo: avižos vos kelis colius nuo žemės paaugo, visai pageltonavusios, bulvės menkai užmezgė arba visai neužmezgė, pirm žydėjimo suvyto. Išdegė laukai teiposgi kaimų: Šėpučių, Kebelių, Gryneidės, Vilkomedžių. Dabar jau nors užeitų lytus, ne daug ką galės pataisyti. Vien šieną ukininkai suvežė gražų ir sausą.

Iš Bavarijos atvežė į Klaipėdoj esantį specilišką raupuotiems ligonbutį trįs ypatas raupais sergančias. Kur jos raupais užsikrėtė, nežinia. Raupų Bavarijoj nebuvo; raupais serganti yra tik Klaipėdos ligonbutyj.

Prusų Lietuvoj rugius jau nupiovė. Varpos gana didelės, rugiai šįmet našus. Ukininkai pradeda jau arti dirvas sėjimui žieminių javų.

Klaipėdos sudas darbininką Lolaitį nusprendė ant metų kalėjimo už dvipatystę.

Klaipėdoj, marėse prigėrė 10 metų vaikas lietuvio darbininko Angušaičio.

Ragainėj smarkiai siaučia karštligė, į umą laiką apsirgo 25 ypatos.

Aplinkinėse Insručio, Pregelio pievos prie Švagerauos ir Vypininkų užtvino. Upė Auksinė išsiliejo per krantus ir užliejo visas paupių pievas.

Eitkunuose kokia ten kirmėlė įsikabino į koją besimaudančios mergaitės teip, kad kirmėlę daktaras turėjo su peiliu išpiauti. Minė a mergaitė nuo to pasimirė.

Prusų Lietuvoj, Littausdorfe iškasė daug bronzinių senovės liekanų, terp kurių buvo: 70 piautuvų, daug rankryšių, jėčių ašmenų, didelis bronzo šmotas. Daigtus tuos laiko už padirbtus ant kokių 600 metų pirm Christaus gimimo. Rado juos ne sename kapinyne, bet ant lauko. Matyt toje vietoje buvo ginklų pakavonė. Visus tuos daigtus jų radėjas podovanojo Prusų muzėjui Karaliaučiuje.

Isz Amerikos.

Sena karieta.

New York. Čianykštis Metropolitan muzejus pirko Paryžiuj bronzinę karietą, kuri, turbut, yra seniausia iš kur nors iki šiol užsilikusių. Minėta karieta pereituose metuose likosi atkasta lauke vieno dvarponio netoli Rymo; ji padirbta 7 šimtmečiai prieš Christaus užgimimą, taigi turi su viršum 2600 metų. Muzejus už ją užmokėjo 100000 dol.

Nelaime nuo vejo.

St. Louis, Mo. 5 d. piutės siautė čia audra ir vėtra. Daug darbininkų, dirbančių prie rengimo triobų ant visosvietinės parodos pliacius likosi vėjo nuo pastovų numestų. Vienas iš nupuolusių užsimušė ant vietos, keturi apsikulė mirtinai, o daug tapo ne mirtinai apkultų.

Amerikonams brangiau negu svetimtaucziams.

Austrijos generališkas konsulius Chicagoj pranešė savo randui, jog dideli muitai ant svetimų tavorų Amerikoj visai netikėtus išduoda vaisius; Amerikos dirbtuvių išdirbimai, neturėdami konkurencijos, parsiduoda Amerikoj ant 40% brangiau negu už tuos pačius tavorus moka Europoj; taigi už savo locnus išdirbimus amerikonas moka ant 40% brangiau negu svetimtautis.

Turbut kareiviai paeme.

Boston, Mas. Čianykščiame muzejuje atsirado chiniečių brangenybė: medis apsodytas brangiais akmenėliais ir žemčiugais, kuris buvo chiniško ciecoriaus savasčia. Matyt tą chiniečių brangenybę paėmė kareiviai laike užėmimo Chinų sostapilės. Kiti kraštai vogtų Chinuose daigtų ne įleido, sugrįžus kareiviams, rastus pas juos daigtus sugrąžino atgal Argi Amerikos muitininkai tos chiniškos brangenybės nepatėmyjo?

Nusiszove.

Scranton, Pa. Nusišovė čia kontraktorius Schroeder, skaitomas už vieną iš didesnių milijonierių. Nežinia, ar jis tyčia nusišovė, ar netyčia. Jo šeimyna mena, kad jo revolveris iššovė netyčia, kadangi neranda nė jokių priežascių patžudystės.

Nutare kreiptiesi prie popiežiaus.

Calorado Springs. Atsibuvo čia negrų konvencija, ant kurios nutarta kreiptiesi prie popiežiaus ir melsti jo įsikišimo, ant padarymo galo lynčavimams negrų Amerikoj; teiposgi melsti popiežiaus, kad jis atsilieptų į baltveidžių darbininkiškas organižacijas kurios ne priima negrų. Vargiai vienog bo popiežius panorės užtarti už negrus, o ant galo nežinia dar, ar popiežiaus įsikišimas atgabentų kokią nors naudą negrams? Juk užsimanymas prezidento Roosevelto užtarti už Maslijos žydus netik jiems nė jokių paliuosavimų ne atgabeno, bet priešingai, jų padėjimą dar sunkesniu padarė.

Nusinuodino nuo sardinu.

Baxwell, Nebr. Nuo pagedusių sardinų užsinuodino visa šeimyna prekėjo D. W. Wardo, mieste Bellagh. Patsai Ward ir dvejatas jo vaikų jau pasimirė, jo pačią daktarai tikisi nuo mirties išgelbėti.

Paskendo laivas.

New Betford, Mas. Netoli nuo čia susidaužė laivas ,,Floria,'' plaukiantis iš Norfolk į Providence, ir paskendo; prie to penkios buvusios ant minėto laivo ypatos prigėrė.

Prisisavinimas vieszos žemes.

Denver, Col. Pagal rando apskaitymą: Colorado Fuel & Iron Co. per paskutinius 10 metų nuo rando pirko 750000 akrų viešos žemės su minirališkais turtais ir užmokėjo už akrą po $2.50, vietoj po 10 dol., kaip priderėtų. Per tokį pirkimą randas nužudė 10 milijonų doliarų. Bet tas negalėjo atsitikti be žinios ir pritarimo urėdninkų, kuriems pavestas dabojimas rando savasties.

Bankrutystes.

New York. Visokios kompanijos,su pagelba menkos doros laikraščių, išgirdamos savo akcijas, ant išnaudojimo žmonių kišeniaus, neišpasakytas jų prekės pakėlė, augščiau negu vertos. Tas ilgai pasilikti ne galėjo; akcijos pradėjo pulti, žmonės nužudė daug pinigų; bankai vienas po kitam bankrutijasi ir pertai žudo ne vien Amerikos bet ir Europos bankai, kadangi ir tenai ne truksta mat amerikoniškų kompanijų akcijų.

Amerikos prekysta su jos kolionijoms.

Prezidentaujant McKinleyui Suvienytos Valstijos įgavo kolionijas. Mat kad kolionijas turi Europos tautos, kurioms ankšta namieje, tai ir Amerika, nors turi pakaktinai dar mažai apgyventų plotų, užsimanė turėti savo kolionijas: pirmiausiai užėmė Havai salas; paskui nuo Išpanijos paveržė Filipinus, Kubą ir Portorico. Pereituose metuose Amerika į savo kolionijas išgabeno tavorų už 20 milijonų doliarų: ant Portorico išgabeno už $1200000, ant Havai salų už $1070000 ant Alaskos už $9250000, ant Filipinų už $4000000. Isvežimas ant Filipinų pasimažino ant $1000000, ant Kubos net ant $5000000. Taigi ant savo kolionijų Amerika labai gero biznio ne padarė, ypač kad iš jų ateina daugiau tavorų, negu Amerika siunčia tenai.

Neduoda ukesystes popieru nemokantiems angliszkai.

Albany, N. Y. Čianykštis sudžia Clifford D. Gregory atsisakė išduoti 43 ateiviams, turintiems ant to tiesą, ukesystės popieras todėl, kad jie nemokėjo pakaktinai angliškai. Tuom tarpu Amerikos tiesos nieko ne sako apie kalbą norinčių tapti Suvienytų Valstijų ukėsais. Tokiu budu šituose atsitikimuose sudžia peržengė tiesas ir vietoj buti tiesų dobotoju, kaip tai pridera sudžioms, pasirodė jų laužytoju, vietoj remtiesi ant tiesų, rėmėsi ant savo locnos fantazijos. Jeigu kitur panašiai sudžia pasielgtų, išvytų jį ten, kur pipirai auga; Amerikoj net per tankiai sudžios laužo krašto tiesas, o jiems pripažinta per daug valios.

Nori iszdeginti miesta.

Ashland, Ore. Čia šįmet buvo daug gaisrų ir kaip pasirodė, jie užgimė nuo padegimo. Rodosi padegėjai nori visą miestą išdeginti. Ką nori atsiekti ir kas jie toki, nežinia.

Nenori su negru valgyti.

New York. Ant Amerikos kariško laivo ,,Columbia'' yra pusnegris vyresnysis dailidė. Visi ant laivo tarnaujanti unteroficierai atsisakė su juom valgyti prie vieno stalo. Minėtas negras jau nuo seniai tarnauja Amerikos laivynėj ir paveikslingai pildo savo pareigas. Kaszin, ar mušiuose, kur reikia gyvastį statyti, dori amerikonai ne duotų negrams savo kraują lieti už Amerikos reikalus ir garbę? Amerikoj juk yra diktai negrų kareivių regimentų.

Nelaimes.

Philadelphia, Pa. Ant čianykščio mušimo bolės pliaciaus, ant pliatformos susirinko daug žmonių. Pliatforma neišlaikė sunkumo ir visi ant jos buvę žmonės nupuolė. Prie to 4 ypatos likosi užmuštos, 12 yra mirtinai sužeistų, o apie 200 lengviau. Ant pliatformos buvo apie 10000 žmonių.

Pabego nusidejeliai.

Butte, Mont. Iš čianykščio kalėjimo pabėgo šeši jame pasodyti nusidėjėliai. Šerifas, su savo pagelbininkais, ištraukė gaudyti pabėgėlių, bet jam iki šiol ne pasisekė jų surasti.

Auksas ant Porto Rico.

San Juan, Porto Rico. Išsiųstas ant salos Porto Rico Amerikos rando D-ras Clayton Giffard, tulose upėse rado piešką su auksu, kur galima parengti aukso plovinyčias. Giriose tuose kraštuose auga dideli guminiai medžiai, kurie nemažiau už auksą gali naudos atgabenti.

Audra.

Mischawaka, Ind. 5 d. piutės šitose aplinkinėse siautė baisi audra, kuri daug blėdies pridirbo. Penkios ypatos likosi perkuno užmuštos; daug triobų žaibas uždegė; vėjas išvartė triobas, kaminus ir medžius.

Owenboro, Ky. Šitose aplinkinėse 5 d. piutės siautė audra su ledais, kurie labai daug blėdies pridirbo laukams. Visos žemesnės vietos užtvino.

Louisville, Ky. Šitose aplinkinėse 5 d. piutės siautė audra. Mieste Louisborn perkunas uždegė gyvulių stovyklas, ugnis pridirbo blėdies ant 250000 dol.

6 d. piutės Michigane, Illinois ir Wisconsine siautė smarkios vėtros. St. Joseph, Mich. vėjas iš šaknų išrovė daug medžių, nopurtė vaisius nuo sodų medžių. Šiaurinėj dalyj Colorado ir pietinėj Wyomingo puolė dideli ledai, kurie daug blėdies pridirbo. Aplinkinėse Pueblo, Col., buvo debesų praplyšimai, kurie pagimdė tvanus.

Pittsburg, Kas. 8 d. piutės šitose aplinkinėse siautė audra ir vėtra, kuri daug triobų išgriovė. Prie to 2 ypatos likosi užmuštos, o apie 60 tapo sužeistų.

Expliozijos.

Bluffton, Ind. Magazynuose Empire American Nitroglycerine Co. atsitiko baisi expliozija, kurios magazynų trioba likosi su visu sugriauta. Prie to trįs darbininkai tapo ant vietos užmušti, kunai jų į šmotus sudraskyti.

Birmingham, Ala. Elektriškų žiburių įtaisose mieste Tuskaloosa atsitiko expliozija, kurios du darbininkai likosi užmušti.

Farmout, W. Va. Čianykščiose kastynėse atsitiko dujų expliozija, kurios penki darbininkai likosi mirtinai sužeisti, o daug yra nors sunkiai, bet ne mirtinai sužeistų.

Linton, Ind. Kerosino expliozija, netoli Dixono anglių kastynių, pagimdė gaisrą kastynėse. Jeigu greitai ugnies neužgesįs, 200 darbininkų neteks darbo.

Gaisrai.

Cincinnati, Oh. Sudegė čia įtaisos Pittsburg Plate Glass Works. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 250000 dol. Prie gesinimo du ugnagesių oficierai ir vienas paprastas ugnagesys likosi apkulti.

Hobart, Oh. Siautė čia gaisras: ugnis išnaikino keturis namų bliokus. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 200000 dol.

Citington, Ky. 8 d. piutės siautė čia didelis gaisras, kuris pridirbo blėdies ant 200000 dol.

Nelaimes ant geležinkeliu.

New Hampton, Ia. Netoli nuo čia susidaužė darbininkiškas geležinkelio trukis. Prie to septyni italijonai darbininkai likosi užmušti.

Anderson, Ind. Susimušė čia du ulyčiniai karai. Prie to 25 ypatos likosi sužeistos.

Durand, Mich. Netoli nuo čia susimušė dvi dalys trukio, kuriame buvo vežamas Wallase cirkus. Prie to 18 ypatų likosi užmuštų, o 30 sunkiai sužeistų, o tarp tų daug yra mirtinai sužeistų.

Isz darbo lauko.

¶ Murininkai kanalo Jackson Parke nutarė štraikuoti, kadangi miestas šulaužė darbininkams duotą pažadėjimą, pagal kurį: dirbanti prie kanalo darbininkai ne gali but nuo darbo prašalinti, kol darbas nepasibaigs. Tuom tarpu vedantis darbus inžinierius apreiškė, jog prašalina nuo darbo 150 darbininkų. Murininkai tuojaus prieš inžinieriaus padavadyjimą pakėlė protestą ir nusiuntė deputaciją į civiliškos tarnystos komitetą. Jeigu cia teisybės neras, nutarė suštraikuoti, o tąsyk ir kiti dirbanti prie kanalo darbininkai turės apstabdyti darbus.

¶ Chicago, Ill. Darbininkai skalbinyčių ir vežėjai rengia vėl štraiką. Mat jie sutiko grįžti prie darbo, o išrišimą nesutikimų pavedė santaikos sudui. Nors perėjo jau keli mėnesiai nuo laiko, kada štraikieriai sugrįžo prie darbo, santaikos vienog sudas iki šiol ne išdavė nė jokio nusprendimo, nors ant ištirimo darbininkų skundų turėjo pakaktinai laiko.

¶ Chicago, Ill. Rock Island geležinkelio kompanija susitaikė su tarnaujančiais ir tokiu budu prašalino rengiamą štraiką. Pagal naują sutarimą, pasažierinių trukių konduktoriai, kurie iki šiol gaudavo po $125 ant mėnesio, gaus ant 12% daugiau. Tavorinių trukių kanduktoriams liekasi ant 15% pakeltos algos. Vagonų stabdėjams algos pakeltos ant 12%.

¶ Harrissey Mines, Brit. Col. Darbai čianykščiose kastynėse eina gerai. Dirba per dienas ir naktis. Neseniai darbininkai iškovojo pakėlimą ant 5c. algų: dabar už toną moka po 60c. Įpratęs kalnakasys gali uždirbti po $3.60—4.00 ant dienos.

¶ Boston, Mas. 200 mašinistų ir jų pagelbininkų varstotuose Boston & Albany geležinkelio pakėlė štraiką, kadangi kompanija ne sutiko pakelti algas ant 7%. Mašinistai West Springfieldo varstotų nutarė teiposgi pristoti prie štraiko.

¶ Jersey City. Darbininkai čianykščių mašinų dirbtuvių pakėlė štraiką. Jie reikalauja pripažinimo unijos. Dabar darbininkai šitų dirbtuvių gauna didesnes algas negu yra unijos tabelėj.

E. St. Louis, Ill.

¶ Darbai gerai eina, net viskas ruksta: geležiniai fabrikai dirba kas dieną, teipgi ir gyvulių piovinyčios. Pribuvusiam iš kitur darbą ne sunku gauti; tiktai tinginiai nedirba.

5-tą dieną rupiučio siautė čia didelės vėtros, kurios nemažai blėdies pridarė: medžius, langus ir stubų stogus apdraskė.

V.

¶ Mieste Denver, Col., Ukėsų Lyga nutarė išvyti visus prilankius darbininkų organizacijoms. Na, na, kur Lyga dar nužengs toliau su savo kvailumu?

¶ Portland, Ore. Darbai eina čia neblogiausiai ypač lentų piovinyčiose, kurių yra čia diktai.

ISZ Lietuviszku dirvu.

Iš Brooklyno, N. Y.

Nors Lietuvos Sunų Dr-tė dar jauna, bet turi jau 200 sanarių. Šita draugystė sutverta ant socialistiško pamato; ji turi už mierį platinti socializmą per pasikalbėjimus ir rengiamas prakalbas. Kol šitos draugystės nebuvo, čianykščiai lietuviai dalinosi į lietuvius ir kryžiokus; bet šita draugystė teip pataikė vest politiką, kad išnyko nesikenčiančios partijos, išnyko kryžiokai, liko tik lietuviai ir dabar viens ant kito žiuri kaip tikri broliai-lietuviai.

Pirma sanariai nešiojančių šventųjų vardus draugysčių po prievarta turėjo atlikti išpažintį, bet dabar, kada Lietuvos Sunų Dr-tės sanariai yra komitetuose kitų draugysčių, tai ir kitose sanariai pasiliuosavo nuo prievartos, draugystės žiuri vien, kad sanariai butų lietuviai ir to užtenka. Ne dyvai, jeigu čianykščios Šv. Kazimiero ir Šv. Juozapo Dr-tės aukavo ant tautiškų reikalų po keletą doliarų, kadangi jos dabar ne tikėjimiškos bet tautiškos. Susivienyjusios draugystės dabar nori pastatyti lietuvišką tautišką namą ir charteris jau perduotas advokatui. Vietinis klebonas, matydamas tokį darbą, suorganizavo draugystę pagal savo norą iš savo spangų bernų, kolektorių, agentų ir kitokių, teiposgi iš tokių, kuriuos kitos draugystės už judošystę išmetė iš savo tarpo, arba tokių, kurie, pabugę bausmių, pats pabėgo. Bėda vien, kad toki protektoriai negali priderančiai kunigo reikalus ginti, kadangi jie pats slepiasi nuo žmonių akių, kaip apuokai dirba tamsoj pasikavoję.

Lietuvos Sunų Dr-tė teiposgi aukavo pinigus ant tautiškų reikalų. Neseniai ji parengė lenktynės ir paskyrė dovanas. Greičiausiu pasirodė Jonas Pilkauckas, sanarys lietuviško Gimnastikų Kliubo; jis laimėjo auksinį laikrodėlį. Juozas Povilaitis laimėjo armoniką; trečias apdovanotas buvo Banis, Lietsargį išlosė p. Povilauckienė. Vėliaus draugystė ketina įvesti kliasiškas kollariško (?) gabumo lenktynes, teipogi su dovanomis.

Kadangi į Lietuvos Sunų Dr-tę priguli blaivus žmonės, tai ir svečiai ant jos pikninko atsilankė; girtų ne buvo visai; ne buvo barnių, nė nesutikimų, nors ne mažas buris žmonių susirinko. Atkako in corpore Dr-tės: Šv. Kazimiero, Šv. Juozapo ir Šv. Jurgio.

Pabaigus pikninko rokundas, likosi užmanyta, kad kiekvienas komiteto sanarys paaukautų pagal išgalę ant tautiškų reikalų. Sumetė $2.25 (vardai aukautojų ir jų aukos pagarsintos kitoj vietoj. Rd.), kuriuos dalijame pusiau: ant kankintinių ir naudos moksląeivių ,,Aušros'' Dr-tei. Pereituose metuose, laike didžiojo kalnakasių štraiko, draugystė paaukavo 15 dol. ant naudos vargą kenčiančių kalnakasių; pinigų, ant laimės, ne davė neteisingai pasielgusiems Shenandorio muzikantams, bet nusiuntė į kalnakasių centrališką iždą. Čia pinigai bent ne pražus, bet teks tiems, ant kurių naudas sudėti.

J. Naujokas.

Iš Scranton, Pa.

Šiunčiame ,,Money Order'' ant 18\frac{50}{100}$; pinigus tus Scrantono lietuviai suaukavo. Iš aukautojų, pirmą vietą užima 30 kuopa S. L. A., kuri paaukavo 15 dol., nuo pereito baliaus atlikusių nuo kaštų; balius buvo laikytas ant naudos kuopos ir ant jo pusėtinai uždirbome (atsibuvo 12 d. gegužio): balius ne tik uždengė kaštus keturiems delegatams ant Seimo ir dar liko ant kitų reikalų. Tuos pinigus paskiriam teip: 6 dol. ant kankintinių, 6 dol. ant moksląeivių, 2 dol. delegatui ant darbininkiško kongreso į Holandiją, 1$\frac{18}{100}$ dol. Vištaliui. Bet čia musų kuopa patyrė, kad Vištalis aukų nesuvartoja, kadangi pinigai išsiųsti tankiai jo nepasiekia, sugrįžta, tik maža dalis jam tenka, o kitus grąžina atgal ir tie pinigai guli redakcijose. Todėl musų kuopa nutarė atsišaukti į visus Amerikos lietuvius, užmanydama padaryti kokią rodą. Musų kuopa paduoda tokį projektą, kad atsišaukti į Argentinos valdžią kaipo Suvienytų Valst. Am. ukėsų su užklausimu, kas do prižastis, kad jam pinigų neduoda? (Tą geriausiai butų padaryti per tarpininkystę Amerikos konsuliaus, kadangi valdžios ant privatiško lietuvių užklausimo galėtų visai neatsakyti. Rd.), jeigu galima, kokiu nors budu reiktų iš ten išimti; tas vyras, mumis rodosi dar lietuviškai tautai galėtų atnešti naudą. Prašome kitų paduoti savo nuomonę apie tą dalyką.

Lelevelio D-tės sanariai sumetė 2 dol. ant susirinkimo ir paskyrė pusiau, tai yra: 1 dol. ant kankintinių ir antrą ant moksląeivių.

Teipgi nutarė prašyti senojo kankintinių komiteto, kad pasiliktų ir ant toliau pildyti savo pareigas, kadangi tie vyrai yra atsakančiausi, jie turi plačiausią pažintį ir susinešimus su europiečiais.

Teipgi S. L. A. 30 kuopos, ant savo pereito kvartalinio susirinkimo, sanariai sumeti 1$\frac{18}{100}$ dol., kuriuos paskiria ant naudos moksląeivių ir kaip pirmus teip ir antrus paveda ,,Aušros'' Dr-tei. Nutare prašyti, kad tas pats senas kankintinių komitetas liktų ir ant taliau.

Fr. Živatkauskas.

Iš Lynn, Mass.

Darbai eina čia ne blogai. Čeverykų dirbtuvėse ir restauracijose reikalauja daug merginų, todėl, jeigu čia atkaktų lietuvaitės, greitai gautų darbą.

Lietuvių yra čia 15 šeimynų (o kiek pavienių? Rd.), tie visi sutikime gyvena; yra ir kelios lenkbernių šeimynos; tuos sunku prie gero, prie darbo ant lietuviškos dirvos patraukti, arba prikalbėti prie dėjimo aukų ant kokių nors lietuviškų reikalų.

2 d. liepos čia susitvėrė pagelbinė lietuviška Šv. Kazimiero D-tė. Visi jos sanariai prisirašė prie Sus. Lietuvių Amerikoj ir prigulinčius pinigus nusiuntė į Susivienyjimo iždą. Draugystė turi gana priešų, ypač terp tulų moterų laikančių lietuvius ant boardo ir turinčių alų namieje. Tos mat bijosi, kad prigulinti prie draugystės ne pradėtų mažiau alų gerti: tos menkos doros moterėlės savo boardingierius atkalbinėja nuo draugystės, sakydamos, kad geriau tuos pinigus, kokius reikia į draugystę mokėti, apversti ant miežinio skystimo. Gal turinčioms slaptą ant pardavimo miežinį skystimą ir geriau, jeigu boardingieriai daugiau jo išgeria, bet už tai boardingieriams daug naudingiau prigulėti prie draugystės, negu pasiganėdinant vien maukimu miežinio skystimo. Žinoma, kvailų bobų atkalbinėjimo klauso vien menkapročiai ir tikri girtuokliai, kurie ir be bobų atkalbinėjimų visą laimę mato vien miežiniame skystime ir jame plukdo savo protą.

Į viršininkus draugystės likosi išrinkti dori ir geri lietuviai.

Neseniai čia juodveidžiai mušė indijonus ir išvijo juos iš miesto, bet dabar jų čia vėl prisiveisė (kas yra tie juodveidžiai ir indijonai? Rašant į laikraštį, reikia viską suprantamai išaiškinti. Rd.)

Ne indijonas.

Iš Thomas, W. Va.

Darbai eina čia gerai, bet darbą sunku gauti.

Pirmą dieną rugpiučio atlošė čia teatrą, perstatyta buvo komedija p. a. Amerika Pirtyje. Aktoriai savo roles atlošė pusėtinai. Žmonių vienog ant teatro atėjo mažai, nežinia ar iš pavydumo, ar todėl, kad nesupranta vertės teatro, ar gal todėl, kad tą dieną pasitaikė daug balių, kurie, matyt, musų broliams geriau patinka negu teatras. neužilgio musų aktoriai ketina atlošti: Ponai ir Mužikai, ar Keistutį.

Kaip duodasi girdėt, tuli lietuviai stengiasi čia sutverti kuopą Tėvynės Mylėtojų Dr-tės: Yra viltis, kad tas pasiseks.

Neseniai atsilankė čia išklausyti velykinės kun. Matulaitis. Bandė kalbinti čianykščius lietuvius prie Rymo Katalikiškojo Susivienyjimo; kalbino, kad čianykštė, draugystė prisirašytų prie S. L. K., bet tas, rodosi, nepasisekė. Paskui kalbino, kad draugystė paaukautų į Motinėlės geležinį kapitalą 100 dol., bet ir tas turbut, nepasisekė, nors ,,Žvaigždėj'' patilpo padėkavonė Thomaso lietuviams. Čianykščiai lietuviai, vietoj siųsti pinigus į Motinėlės iždą, nunešė 100 dol. vietiniam kunigui. Turbut jie nesuprato, ko geidė kun. Matulaitis.

Kunigas Matulaitis išrado gerą budą suskaitymo čia gyvenančių lietuvių: jis, ant atlikimo išpažinties pardavinėjo kviteles po 1 dol.; kiek doliarų surinko, tiek yra čia bent tikinčių lietuvių; žinoma, netikinti jau pasislepia nuo tokios kontrolės.

X. X.

Iš Seattle, Wash.

Šį pavasarį Great Northern geležinkelio kompanija pradėjo kasti tunelį apačia miesto, ir dirba su dviem darbininkų atmainoms, po 30 žmonių. Bet darbininkai, kaip visur yra skriaudžiami, teip yra ir čia. Mat pradedant darbą, kympanija žadėjo permainyt darbo valandas, nuo 10 ant 8, bet tada tiktai, kaip pacis darbininkai po žeme. Jau dabargi paėjome po žeme, o permainos jokios ne matyt, ir žmonės dirba be jokios vilties apie kokią nors permainą.

Toksai darbas, kaip visur teip ir čia, be aukų žmogaus gyvasties ne apsiėjo. 29 d. liepos, kada darbininkai suėjo ir pradėjo dirbti, be kasant apatinį slenkstį žemių, nutrukęs didelis žemių šmotas užmušė trįs darbininkus. Subėgo superintendentas, bosai ir pati policija, traukėsi darbas čielą valandą, kol sumankintus kunus iš po griuvėsių išėmė. Kada paskutinis buvo išimtas, ir superintendentas užpakalyj stovėdamas suriko: ,,viskas gerai!— kunai likosi nuvežti, o darbininkai ėmėsi vėl už darbo. Ušmuštiejie buvo: austrijokas, italijonas ir vokietis.

Čia darbų vasaros laike ne truksta, ypač giriose. Dirba labai gerai ir darbininkų kasdieną reikalauja. Uždarbis teipgi nemenkiausias. Čia ir iš kitur pribuvusiam darba ne sunku gauti.

Tunelinis.

Iš Great Neck, N. Y.

Lietuvių yra čia apsivedusių 12 šeimynų, o pavienių bus 60. Iš to viso burelio — yra tiktai 3 lietuviai skaitanti lietuviškus laikraščius; kitų musų tautiečių negalima prikalbinti prie skaitymo. Mat pradžia darbą gaišina; nors ir sueina čia ant mitingų, bet nėra tautiečių, kurie tautiškus reikalus galėtų paaiškinti, kadangi mat ne visi musų tautiečiai yra mokyti; miegančių todėl negalima kaltinti; jie miega todėl, kad nėra tokių, kurie juos iš miego prikeltų ir pritrauktų prie darbų ant visos musų tautos labo.

A. Juknevičia.

Negeras oras.

Pasakojimas D-ro Josephsono.

Aš grįžau iš miesto, kur buvau ant pačto paduoti laišką. Lijo ir snigo, putė smarkus vėjas ir telefono dratai ties mano galva traukė savo melancholišką dainą.

Aš ėjau ulyčia per tirpstantį sniegą, kurs tirpo ant mano čebatų ir sunkėsi per škurą į vidų teip, kad kojos pradėjo šalti. Nėjokio žmogaus, net suns ne matyt ant ulyčios. Eidamas per rinką, aš pažiurėjau ant rotušės bokšto ir ant esančio ant jo apšviesto laikrodžio: laikrodis rodė 10 valandą. Visos pardavinyčios buvo tamsios ir uždarytos, vien aptieka ir barsdaskutinyčia kitoj ulyčios pusėj buvo dar apšviestos. Pavieniuose namuose, per užleistas langų uždangas, matyt buvo kur nekur silpni žiburėliai. Oras buvo sunkus, juodas. Dideli, šlapi sniego kasniai lėkė nuolatai į veidą, tirpo ir ritosi per veidus, kaktą ant krutinės ir nugaros. Aš suskubinau mano žingsnius, kad greičiau pareiti į šviesų, šiltą kambarį, esantį kitoj dalyj, kur aš gyvenau.

Už muitinycios kampo, prie porto tilto, žibėjo vienas žiburys ant ulyčios. Čia vėjas putė smarkiai nuo vandens, o lytus ir sniegas lakiojo dideliais šmotais ant medinių grįstų rinkos ir ant sienų senos porto krautuvės, kurios langai barškėjo prie kiekvieno smarkesnio oro pustelėjimo.

Aš pastačiau augščiau mano sermėgos kalnierių, ant ausų ir žiurėjau ant tilto, kurio geležiniai kaulai nuo žiburio šviesos žibėjo.

Prie žiburio stovėjo mažas, gal 6 iki 7 metų vaikiukas. Jis laikė rankas kelinių kišeniuj, ir trypė sniege šian ir ten, kad nors kiek sušilti. Šiltesnių drabužių jis neturėjo, vien kepurę, kuri giliai ant galvos buvo užmauta ir čebatus, kurie išrodė jam per dideli.

Einant pro šalį, jis man pasakė: ,,Labas vakaras!'' ir bėgo šalia manęs. Jis laikėsi arti mano kairiojo šono teip, kad aš jį dengiau nuo vėjo; vėjas čia putė smarkiau, kadangi turėjo daugiau ruimo ir švilpė terp geležinių tilto kryžiavonių.

Ant viso tilto toliau nebuvo nė jokio žiburio ir pažiurėjus man į bėgantį šalia vaiką, jis rodėsi kaipi juodas taškas, bėgantis paskui.

Aš laukiau, kad jis pradėtų kalbėti, bet jis bėgo toliau, tylėdams, laikydamas rankas kelinių kešeniuj ir nulenkęs galvą. Išrodė jis teip energišku, tas mažas vaikas!.

Gaila, kad aš jo veido ne galėjau matyti.

— Ar tu tankiai išeini prie tokio oro pašivaikščioti? — paklausiau jo umai.

— Teip.

— Kur tu dabar buvai?

— Aptiekoj.

— Teip? Ar kas pas jus serga?

— Teip, mano brolis ir mano sesutė.

— Ko jiems truksta?

— Mano brolis turi kaklo uždegimą, o mano sesuo serga tymais.

— Tai ne gerai! Bet tu ėsi sveikas, nesergi?

— Ne, bet motina sako, kad aš ant galo gausiu ligą.

— Bet tau prie tokio oro ne reikia ant ulyčios bėgioti!

— Motina tik šiądien vakare gavo pinigų. Šiądien subata.

— Ar tau nešalta?

— Ne. Aš apsiaviau tėvo čebatais ir šiaudų į vidurį įdėjau, tai man kojoms šilta. Vaikas ne žiurėjo augštyn, kol aš kalbėjau, bet bėgo vis paskui ir žiurėjo į žemę.

— Ką veikia tavo motina?— paklausiau aš toliau.

— Mano motina? Ji siuva maišus prekėjui.

— O tavo tėvas?

— Tas jau mirė.

— Teip....

— Teip, bet motina sako, kad gerai atsitiko, kadangi jis jau negalėjo but sveiku.

— Kas gi jam truko?

— Jis ką ten krutinėj turėjo.... Bet prekėjas kas mėnuo užmoka mano motinai 10 auksinų, o tas yra daugiau, negu mums reikia už randą užmokėti.

— Na, o kiek kambarių jus turite?

— Kiek? Na, žinoma, vieną!— atsakė vaikas nudžiugęs. — Ir virtuvę iš vien su našle Bastian.

— Na, o kaip jus visi miegate?

— Petras guli pas motiną lovoj, o aš pas seserį ant sofos.

— Bet tavo sesuo serga tymais? Tai ir tu gali apsirgti.

Vaikas nieko neatsakė. Smarkus vėjas manę pastumėjo prie vaiko ir aš išgirdau, kaip jis tykiai nusijuokė.

— Teip, teip, beturčiams toks oras ne geras — pasakė jis po valandėlės kaip suaugęs vyras. Ar ir jis nušalo? — linktelėjo jis su galva, rodydamas ant pylimo užgesusį žiburį. — Jus turite sykį pamatyti ungurį, kurį Jonas Jansen vakar netoli Lindholmo pagavo! — kalbėjo jis toliau. — Storesnis už mano ranką, tikrai! Ar jus galite teiposgi pagauti ungurį?

— Teip, ištikro aš galiu tą padaryti.

— Ką veikėte mieste? Ar buvote teiposgi aptiekoj?

— Ne, aš nunešiau laišką ant pačto.

— Laišką? Pas ką? Pas jusų motiną?

— Ne, pas mano sužieduotinę.

— Kur ji gyvena?

— Toli, ji gyvena kitoj pussalio dalyj.

— O kur jus gyvenate?

— Aš gyvenu ten, priešai, tuose raudonuose namuose šale dirbtuvės.

— O, teip... Tai busite gal vasarą ant jomarko?

— Teip, tą aš padarysiu. O tu?

— Ne, ateinančiuose metuose negalėsiu, kadangi neturiu kelinių.

— Pasakyk man, vaike, ar ne nori tu kada nors manę atlankyti?

— Ne.

— Kodėl gi?

— Kadangi aš ne turiu drabužių apsirėdyti.

— Tu gali kaip kokius pas manę gauti.

— Ar jus turitė drabužius ant pardavimo?

— Ne, tokių ne turiu, bet aš visgi turiu kaip kokius.

— Na, tai jus jų pats reikalaujate.

— Teip, bet aš jų turiu daugiau, negu reikalauju.

— Teip? Tai gal but gali pas jus ir musų Petras gauti porą kelinių? Jis teiposgi neturi nė jokių.

— Tai jau mes duosime rodą. Ateikit.

— Sudiev! — pasakė vaikas, sustodamas. — Ačiu jums už draugystę.

— Sudiev, sudiev, — atsakiau aš.— Tai tu turi eiti kairės linkui?

— Teip — atsakė jis, bėgdamas smulkiais žingsniais.

— Klausyk — pašaukiau aš dar kartą. — Ar nenorėtum gauti dešimtį grašių?

— Teip, norėčiau.

Aš išėmiau iš mašnelės pinigus ir daviau vaikui dešimtį grašių.

— Aciu labai, pasakė jis ir bėgo toliau savo keliu.

Umai vienog vėl sustojo ir atsisukęs prie manęs, paklausė:

— Ar galiu aš keturis grašius sau pasilaikyti, o sergančiam Petrui ir sesutei duoti kiekvienam po trįs.

— Teip, vaike, gali tą daryti.

Vaikas vėl atsisuko ir žengė smulkiais žingsniais per sniegą ir tamsą namon, kur jo laukė beturtė motina ir sergantis brolis ir sesutė.

Nauji iszradimai.

‡ Gyvenantis Milwaukeej Piggot išrado naują telegrafą be vielų, kuris, kaip tvirtina išradėjas, yra geresniu už Marconio. Bandavones atliko nuo garlaivio ,,Christopher'', nuo kur išradėjas išsiuntė telegramą savo motinai, gyvenančiai ant Garfield ave., Chicagoj. Bandavonės išpuolė pasekmingai. Prie šito telegrafo nereikia nė speciališkų stacijų ir siunčiamų telegramų negalima perimti.

‡ Vokiškas išradėjas, prof. Slaby, susekė, jog ant parsiuntinėjimo elektriškų vilnių ne reikia naudotiesi nė iš vielų, nė iš oro, bet ant to dar geriau tinka paviršius žemės. Ant persiuntinėjimo todėl telegramų ne reikia rengti stacijų, bet tokius telegramus žemės paviršiu galima siųsti iš kiekvienos vietos, reikia vien turėti telegrafiškus aparatus.

‡ Bandavonės naujo Langleyo orlaivio ne suvisu išpuolė pasekmingai. Pasikėlusi mašina, lėkė su greitumu 40 mylių per valandą, bet vos padariusi 600 yardų, nupuolė į upę. Šita mašina neturi baliono, bet 4 sparnus, po du iš abiejų pusių.

Nauji Rasztai.

Povilas Bert, Gamtos Istorija. Verte Dr. Baceviczia. I Knyga: I Guvuliai. II Augmenys. III Akmens ir žemės. Chicago, Ill. Turtu ir spauda ,,Lietuvos''. 1903 m. 207 pusl.

Nepersenai pasimiręs profesorius Paryžiaus universiteto, Povilas Bert, žinomas yra kaipo vienas iš geriausių populiarizatorių gamtos mokslų. Jo populiariški raštai parašyti teip prieinamai, jog juos gali suprasti ir visai mažai apšviesti skaitytojai; raštai tie versti, dėl jų gerumo, veik į visas civilizuotų tautų kalbas. Garbė todė D-rui Bacevičiai, kad jis išvertė lietuvišką kalbą elementarišką Berto gamtos raštą. Telpa čia trumpos, bet visiems, ir mažiausiai apšviestiems suprantamos žinios apie gyvulius, augmenis ir akmenis arba mineralus. Lietuviškas vertimas geras, jam nieko užmest negalima. Ant geresnio paaiškinimo yra knygoj net keli šimta paveikslėlių.

Šitas Raštas tilpo pirma ,,Lietuvoj'', dabar gi skyrium į knygą atmuštas, todėl su juom skaitytojai turėjo jau progą šiek tiek susipažinti.

Maskoliškoj kalboj išėjo nauji raštai apie Lietuvos praeitį:

1. Malinovskio, Sbornik materijalov athosiasczichsia k istorii panov — Radi Velikaho kniažestva Litovskaho. Knyga kasztuoja 3 rubl.

2. Malinovskio, Rada Velikaho kniažestva Litovskaho v sviazi s bojarskoj dumoj drevnei Rosii, Knyga kasztuoja 1 rubl. 50 kap.

Isz visur.

‖ Maskoliškas randas atsiliepė prie Turkijos sultano su prašymu daleidimo maskoliškiems kariškiems laivams išplaukti per Dardanelių siaurumą iš Juodujų jurių (mat pagal Paryžiaus traktatą 1856 m.: iš Juodujų jurių ne valia per Dardanelius išplaukti kariškiems laivams, nė įplaukti į Juodasias jures. Sargyba Dardanelių pavesta Turkijai). Matyt Maskolija karišką savo laivynę iš Juodujų jurių nori siųsti į Rytinę Aziją. Rytinėj Maskolijoj rengia Maskolija ir žemės kariumenę. Odesoj atsibuvo suvažiavimas kariumenės viršininkų Pietinės Maskolijos, Kaukazo ir Užkaukazijos. Karės ministerija visokiuose miestuose užsteliavo daugybę skrynių patalpinimui amunicijos. Liuosnorių laivynė gavo žinią, jog visi laivai,

šiądien važiojanti tavorus iš Maskolijos į rytinę Aziją, gali but kiekvieną dieną pašaukti į karę ir visi tie laivai gali but apversti į kariškus.

‖ Serbijos sostapilėj Belgrade susekė sukalbį oficierų prieš karės ministerį, kadangi buk tas pasipriešino pakėlimui į augštesnę rangą dalyvavusių prie užmušimo karaliaus Aleksandro oficierų. Matyt oficieriai stengiasi visą valdžią pagriebti į savo rankas ir išnaudoti visą kraštą. Revoliucija prieš karalių Aleksandrą pasisekė, tai oficierai daro sukalbius prieš visus jiems kelią užstójančius. Serbijos karalius norėjo siųsti į Maskoliją du oficieru parvežti į Serbiją besimokinantį Maskolijoj karaliaus sunų. Maskoliškas vienog pasiutinys Belgrade atsisakė vižuoti pašpartus minėtų oficierų, kadangi jie dalyvavo prie užmušimo karaliaus Aleksandro; tuom mat Serbijos karaliaus pasiuntiniams maskoliškas pasiuntinys parodė, kad jų ne įleis į Maskoliją.

‖ Kijeve, jaunas daktaras, neturėdamas praktikos, kentė didelį vargą, kartais atsėjo jam baduoti. Ant galo jis užsimanė kaipo burtininkas bandyti ar neuždirbs daugiau. Pasamdė jis gyvenimą miesto pakraštyj ir pasigarsino burtininku, burtais gydančiu ligonius. Na, ir tuojaus jo padėjimas pasigerino. Aristokratai ir varguoliai, prekėjai ir urėdninkai, pėkšti ir karietose traukė pas burtininką pagelbos ješkoti teip, kad vos pusė galėdavo patilpti jo kambaryj. Daktaras vienog gydė ligonius be prigaudinėjimo, viskas, kad jis pasigarsino burtininku ir tas jam laimę atgabeno. Atkako policija ir norėjo burtininką areštuoti už nedaleistą gydymą. bet kaip ji: nusistebėjo, kada burtininkas parodė daktaro diplomą.

‖ Mieste Brest, Prancuzijoj, vienuose namuose tarnavo 14 metų tarnaitė, Marė Raguenes, kuri nuo 12-tų metų nužudė kalbą ir buvo nebylė; dabar ji kalbą netikėtai atgavo. Kaip ji pasakoja, išėjus jai pažiurėti besiganančių avių, nuo kitos pusės kalvos atėjo koks su balta barzda vyriškis, kuris ją pašaukė ir pažadėjo sugrąžinti kalbą. Tas mergaitę labai nugazdino, bet nuo to laiko ji kalba. Mena, kad tasai vyriškis turėjo but koks tyčia persirėdęs svečias, kuris žinojo, kad per išgązdimą galima mergaitei sugrąžinti kalbą, kadangi kalbą ji nužudė per nervų susilpnėjimą.

‖ Ant viso žemės paviršiaus yra 243 milijonai katalikų. Italijoj 1901 metuose buvo 32475253 gyventojai, iš kurių 99% yra katalikai; taigi išpuola, kad italijonai tveria tik 14% katalikų. Tuom tarpu italijonų kardinalų yra daugiau negu ¾ ir nuo seniai popiežiais buva vien italijonai, kadangi mat juos renka kardinolai, o terp jų italijonų yra daug daugiau negu kitokių, draugę paimtų. Italijonai popiežiai stengiasi į kardinalus pakelti daugiausiai italijonų ir tokiu budu jie iš tikro sumonopolizavo popiežiaus sostą, popiežija šiądien yra ne katalikiška, bet itališka institucija.

‖ Amerikos konsiulus Frankfurte pranešė savo randui, jog dėl apsunkinimų, daromų Vokietijoj, išgabenimas mėsos iš Amerikos į Vokietiją žymiai sumažėjo: gegužio mėnesyj konservuotos mėsos atgabeno tik 99600 svarų, pernai gi per tą patį mėnesį atgabeno 466-000 svarų; konservuotos kiaulienos atgabeno tik 29200 svarų, pernai 800400 svarų. Kumpių atgabeno tik 200 svarų, pernai gi 202000 svarų. Taigi aišku, kad atsakančiais apsunkimais Europa gali apstabdyti išgabenimą Amerikos tavorų. Rods ir Amerika gali sunkinti Europos prekystą, bet kad ji išgabena savo tavorų daugiau, negu parsigabena europiškų, tai visgi jai atseitų žudyti daugiau, negu Europai.

‖ Chersoniaus gubernatorius gavo nuo vidaus ministerio prisakymą ne daleisti niekur nė jokių žydų sijonistų susirinkimų; ne daleisti rinkti pinigų ant sijonistiškos agitacijos. Matyt sijonistai ne įstengė nutildyti žydų agitacijų po paskutinių skerdynių Kišineve, todėl ant jų užpyko maskoliškas vidaus ministeris, ir draudžia jiems dabar tą, ką pernai daleido.

‖ Daug darbininkų ginklų dirbtuvių mieste Spandau, Prusuose, po paskutinių rinkimų prašalino nuo darbo už tai, kad jie balsavo už socialistų pastatytus kandidatus. Darbininkai darbdaviams parsamdo vien darbą ir fiziškas pajiegas; persitikrinimai yra kiekvieno žmogaus savastis, į tą nė joks darbdavys ne turi tiesos kaišiot savo nedorybėms suteptų nagų.

‖ Odesoj, pietinėj Maskolijoj, štraikuoja porto darbininkai. Štraikai platinasi iš palengvo ir ant kitų Juodujų jurių Maskolijos portų. Iš Odesos ne gali išplaukti laivai, kadangi nėra kam jų prikrauti. Liuosnorių laivynės laivai gali išplaukti, kadangi ant prikrovimo jos laivų valdžios duoda jurininkus nuo kariškų laivų.

‖ Mieste Essen, kur yra didžiausios Vokietijoj Kruppo dirbtuvės, į socialistišką kalnakasių organizaciją tik per paskutinius du mėnesiu prisirašė 13000 naujų sanarių. Tas yra geriausiu darodymu, jog Vokietijoj socialistai neina silpnyn, bet vis įgauna didesnes pajiegas. Jie be abejonės ir per rinkimus į Prusų seimą išeis pergalėtojais, nors į seimą beturčiams sunkiau savo kandidatą išrinkti.

‖ Tautiška nacionališka sociališka partija, kurios vadovu Vokietijoj yra kunigas Naumann, nutarė prisidėti prie susijungusių į kruvą abiejų liberališkų partijų ir tokiu budu liberalų partija likosi sudrutinta. Gaila, kad to nepadarė prieš parlamento pasiuntinių rinkimus, o be abejonės parlamente butų buvę daugiau reakcijonieriškos rando partijos priešų. Lietuviams Prusuose, kad ateitėj galėtų ką savo tautai iškovoti, priderėtų laikytiesi su socialistais ir liberalais, o ne su konservatvvais ir kitokiais reakcijos šalininkais, kadangi šitie pasirodė smarkiausiais lietuvių priešais.

‖ Iš Europos tautų, daugiausiai knygų skaito Vokietijoj; čia 1893m. išėjo 23607 knygos, o daugiau negu dusyk tiek gyventojų turinčioj Maskolijoj tik 8082 knygos. Laikraščių daugiausiai išeina Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos, nes 22000; dusyk gi tiek gyventojų turinčioj Maskolijoj tik 800. Daugiausiai knygų į svetimus kraštus siunčia Prancuzija.

‖ Ant Sucha-Kalvarija geležinkelio, akmenų prikrautas trukis, negalėdamas sustoti, su neišpasakytu greitumu nusirito nuo kalno tiesiog ant priešai atbėgančio pasažierinio trukio. Prie to trukių susimušimo 30 ypatų likosi užmuštų, o suviršum 50 tapo sunkiai apkultų.

‖ Vengrijos parlamente išėjo į aikštę parsidavimai deputatų, kurie ėmė pinigus nuo kompanijų ir juos bruko kitiems deputatams, taigi viens kitą stengėsi papirkti prie užgyrimo visokių tiesų. Mat tautos balsais išrinkti jos reprezentantai parsiduoda ne vien Amerikoj, bet ir Europoj.

‖ Kriokavoj suareštavo garsų grafą Ossolinskį, kuris buk pardavė Maskolijai Austrijos kariumenės mobilizacijos plianus. Sudas nusprendė jį ant vienų metų kalėjimo. Mat kaip lenkiški aristokratai darbuojasi ant išliuosavimo Lenkijos iš po maskolių jungo!

‖ Ant didžiojo Siberijos geležinkelio, netoli Čeliabinsko, susidaužė pasažierinis trukis; susidaužė 5 vagonai kerosino prikrauti. Užmušti likosi du pasažieriai, technikui ratai nupiovė abidvi koji, mašinistą nuplikino garas, o penki pasažieriai likosi sunkiai ir pavojingai sužeisti.

‖ Pietinėj Maskolijoj atsirado padegėjai. Nuo padegimo užgimė daug gaisrų, o didžiausi buvo ant Kaukazo, Balakanų kerosino šeminyčiose, kur sudegė 10 milijonų galionų kerosino. Blėdys gaisrų nuo padegimo padarytos 24 miestuose pietinės Maskolijos siekia jau 35 milijonų rubl.

‖ Augščiausias Austrijos sudas nusprendė, jog šliubai terp krikščionių ir ne pripažįstančių nė jokio tikėjimo Austrijoj ne turi nė jokios vertės. Argi todėl, pagal sudo nusprendimą, toki ne turi tiesos apsivesti? Ką randui ir sudams gali apeiti keno nors tikėjimas?

‖ Finlandijoj likosi uždaryta finiška kadetų mokykla, kadangi besimokinanti mokykloj finlandiečiai atsisakė pereiti ant tarnystos į maskolišką armiją. Iš 243 oficiėrų finiškų batalijonų tik 19 oficiėrų priėmė vietas maskoliškoj kariumėnej.

‖ Kijeve darbininkų maištai atsinaujino. Pašaukti kazokai šaudė į pulkus darbininkų ir daug jų pašovė. Ulyčinių karų bėgiojimas mieste pasiliovė; duonkepės visos uždarytos ir gyventojai ne gauna niekur duonos nusipirkti.

‖ Pietinėj Maskolijoj užgimė geležies dirbtuvių ir geležinkelių darbininkų štraikai. Darbininkai bandė stabdyti bėgiojimą geležinkelių trukių, bet pašaukti kazokai pradėjo šaudyti į pulkus beginklių darbinikų ir daug jų užmušė, o dar daugiau sužeidė.

‖ Ant žemės plotų, kuriuos amerikonai nori ant Kubos paimti stacijai savo laivynės, kubaniški inžinieriai nusprendė parengti geležinkelio staciją. Amerikonai vienog ne norėjo pasitraukti, todėl juos, su prievarta išvežė ant muitinyčios laivo.

‖ Iš pietinės Maskolijos, ypač gi iš Chersoniaus gubernijos, žydai pulkais nešdinasi į Suvienytas Valstijas Šiaurinės Amerikos. Iš miesto Elizabetgrado beržėlio mėnesyj išsinešdino 300 žydų; liepos gi mėnesyj kasdieną išsinesdina vidutiniškai po 20 šeimynų.

‖ Persikėlę iš pietinės Afrikos į pietinę Ameriką, į republiką Chili, burai, pietinėj jos dalyj užtiko didelius aukso plotus. Gyventojai geidžia, kad į Chili persikeltų kuodaugiausiai burų, kadangi jie galėtų rasti ir daugiau brangių mineralų.

‖ Išpanijoj, miestuose: Barcelonoj, Murcioj, Cadixe ir Rondoj visi darbininkai suštraikavo. Per štraiką mat darbininkai nori priversti valdžias paliuosuoti seniai suareštuotus ir pasodytus į kalėjimus darbininkus.

‖ Barcelionoj (Išpanijoj) darbininkų apgyventas priemiestis Esparraguezo likosi beveik su visu ugnies išnaikintas. 3000 šeimynų per tai ne teko pastogės ir visi jų turtai likosi ugnies išnaikinti.

‖ Katalikų ant svieto yra 243-866533. Daugiausiai jų yra Europoj, nes 160 milijonų, Amerikoj 58, Azijoj 3, Australijoj ir ant Indiško oceano sulų 6 milijonai. Mažiausiai katalikų, nes tik 1000, yra Švedijoj.

‖ Mieste Mikolajeve, pietinėj Maskolijoj, kazokai šaudė į pulkus beginklių darbininkų. 12 ypatų likosi užmuštų, o net 200 sužeistų. Odesoj suareštavo 600 neištikimų darbininkų.

‖ Mieste Santiago, Chili republikoj, pietinėj Amerikoj, suštraikavo dunkepiai ir per tai mieste ne galima gauti duonos nė už didžiausius pinigus.

‖ Pagarsėjęs Chicagoj muzikas, pianistas Godowsky, rodosi žydiškos kilmės, mieste Norfolke, Anglijoj, nupuolė nuo arklio ir labai sunkiai ir pavojingai apsikulė.

‖ Salonikos apskrityj, Turkijoj, kur pasikėlėliai tvirčiausiai laikosi, jie išnaikino visus javus ant laukų, išgriovė visus tiltus, mieste Salonikoj sugriove sultano rumą.

‖ Viskas parengta ant atlikimo bandavonių su naujai padirbtu prof. Langley orlaiviu. Naujas orlaivys turi 60 pėdų ilgio; padirbimas jo kaštavo 70000 dol.

‖ Garsus Carnegie, amerikoniškas milijonierius, padovanojo savo gimimo miestui Damferline, Škotijoj, 2500000 dol. ant pagerinimo darbininkų ir jų šeimynų buvio.

‖ Japonijoj, su rando pritarimu, rengiasi japoniškai kalbai pritaikyti lotyniškas literas, palaikant tulas japoniškas, kur tas bus reikalingu.

‖ Bretanijoj, Prancuzijoj, mieste L'Orient užgimė maištai. Minios gyventojų ant ulyčių parengė barikadas, kad už jų galėtų gintiesi prieš pašauktą į miestą kariumenę.

‖ Apvainikavimas naujo popiežiaus, Piaus X, atsibuvo pereitos nedėlios dieną. Į bažnyčią įleido apie 70000 žmonių.

‖ Ant Kaukazo, Maskolijoj, Kuboniškų Kazokų Žemėj, užtiko didelius kerosino plotus, kurie užima 200 ketvirtainių viorstų.

‖ Australijoj, ant salos Naujos Zelandijos pasibaigė žiema, ji šįmet buvo šalta; nuo šalčio išgaišo dešimta avių dalis.

‖ Chinuose, Tshi—Fu apskrityj, 27 d. liepos netikėtai užgimė dideli tvanai. Juose prigėrė 700 žmonių.

‖ Vokiečiai į savo valdybas Samoa salų, prie darbų ant pliantacijų persigabeno chiniečius, bet su jais turi daug nesutikimų.

Redakcijos atsakymai.

ŠESČILIUKUI. Girti redakcijai savę, dagi svetimu raštu, ne paranku, todėl Tamstos rašto patalpinti negalima. Jeigu „Žvaigždė" užsipuola asabiškai ant mus, tai tuom parodo, kad ant savo rašto atsakymo negeidžia. Ant asabiškų niekinimų nieks neatsiliepia, kadangi niekinimai ir užsipuolimai ant ypatų tai ne viešas reikalas, bet vien reikalas niekinamo ir niekintojo. Su asabiškais niekintojais nieks polemikų neveda; ant to laikraščiai ir vietos neturi. Kada „Žvaigždė" pradės perkratinėti su bepusiška kritika musų viešus darbus, tąsyk su ja galėsime ginčytis; kol ji ant mus vien asabiškai užsipuola, ant vedimo ginčų ne turime nė laiko, nė vietos.

Vietines Žinios.

— Naujas Chicagos archivyskupas stengiasi, kiek gali, išnaikinti piktą katalikiškose Chicagos parapijose. Vienu iš svarbiausių jo padavadijimų yra: uždraudimas turėti svaiginančius gėrymus, lošimo ratus, lioterijas, ant parapijų fairų; rengti šokius. Musų ir lenkiškose parapijose ant fairų didžiausią pelną duoda svaiginanti gėrymai ir laimės ratas. Mat koks tas naujas archivyskupas negeras, drysta mažinti kunigų pelną! Jis gal dar išdrysti įsikišti ir į kitus musų kunigų reikalus! Naujas archivyskupas išklauso kartais ir žmonis, besiskundžiančius ant savo kunigų ir skundų ne palieka be ištirimo. Ar jį musų geriejie ir doriejie kunigai ne apšauks už bėdievį?

— Dirbtuvėse „Chicago Car & Locomotive Co." suštraikavo darbininkai, kadangi kompanija prašalino nuo vietos darbininkų mylimą superintendentą Apmerą. Kompanija jį prašalino ant denuncijacijos darbininko Hogano. Apie tai dažinoję kiti darbininkai, norėjo denuncijantą nubausti; jis, vejamas darbininkų, matydamas, kad ne ištruks, šoko į Calumet ežerą. Kas toliau su juom atsitiko, nežinia; darbininkai dabojo jo gyvenimą, bet jis namon ne sugrįžo.

— Neseniai apsivedusi, 20 metų Maggie Strump, susipykusi su savo vyru, pareitos nedėlios dieną atėjo pas gyvenančius pn. 135 S. Halsted ul. gimines ir čia išgėrė buteliuką karbolinės rugšties. Pašauktas daktaras pripažino nusinuodinimą už pavojingą ir neturi didelės vilties, kad Maggie galėtų išgyti.

— Į krautuves „Stock Yards Packing Co.", pn. 41—43 Fifth ave., pereitos nedėlios naktyj įsikraustė vagiliai ir su dinamitu išardę kasą, iš jos paėmė 200 dol. gatavų pinigų ir ant poros tukstančių popierų ir dokumentų. Kaip gi, rodosi, turinti stovėti ant ulyčios policistai ne girdėjo dinamito expliozijos?

Pereitą sanvaitę Chicagoj pasimerė 514 ypatų, arba ant 6 daugiau negu užpereitą. Sveikatos užveizda išleido atsiliepimą, kuriuom kalbina tėvus turinčius jau paaugėjusius vaikus skiepyti jiems dabar apsaugojimo nuo rauplių vaistus.

Atsišaukimas.

Patilpusiu „Lietuvoj" p. A. Ramanaucko straipsniu p. a.: „Priedas prie Musų slogos", mes, Brocktono lietuviška Šv. Rocho parapija, ėsame užgauti, kadangi neteisingai ten musų su kunigu Plaušinaičiu susinešimai aprašyti. Musų kunigas Plaušinaitis pamokslus sako gerus (ant ko remiasi tas gerumas? Rd.), nesinaudoja niekada iš keiksmų ir „Vienybės" su „Lietuva" nekeikė, nors, tiesa, draudė žmonis nuo jų skaitymo, nes, girdi, juose nekartą pasitaiko straipsniai užgaunanti šventą tikėjimą. (koki tie straipsniai? Rd.) Musų kunigas kiekvienam parapijonui duoda šliubą už tokią prekę, kaip su kuom susitaiko. Atsirado kartą tulas „lagamastis", kuris, nežinia dėlko, davęs kunigui $10, neišreiškė savo norų, kaip nori gauti šliubą. Iš to kįlo visas nesusipratimas, kuris jau seniai išnyko. Mes su savo kunigu gyvename sutikime, kadangi jis rodosi mums teisingu, prieinamu ir daug pigesniu nekaip kitų tautų mums žinomi kunigai.

Žinoma, Amerikoje kunigas, kad ir geriausias, visiems žmonėms neįtiks. Mums rodosi, kad p. A. Ramanackui, gyvenant Bostone, nepriderėtų kištiesi į musų parapijos reikalus.

M. Kastantinavič, prez.
Julius Svirski, fin. sekr.
J. Chopps, maršelka.

Norėtume žinoti, ką savo raštu nori atšaukti parapijos komitetas? Juk jis, tik kitais žodžiais, patvirtina tuos pačius užmetinėjimus, kokius kunigui Plaušinaičiui darė p. Ramanauckas. Ant jo mes turime ir daugiau raštų, ne Ramanaucko atsiųstų, bet šiuom kartu jų ne talpiname. Čia dar turime pridurti, kad atšaukimai privatiškuose reikaluose turi but teip parašyti, kad juos galima but tiesiog be taisymo statyti; ant taisymo privatiškų keno nors reikalų, nors tai butų kunigų reikalai, kad ir parapijų komitetų „Atsišaukimai", musų redakcijos ne turi laiko, kadangi jos ir be to turi pakaktinai darbo. Šiuom kartu darome išėmimą ir pertaisome bent kalbą ir rašybą Brocktono parapijos komiteto. Kunigas Plaušinaitis rašo lietuviškai gerai, o kad raštas apgina jo reikalus, tai jo pareiga buvo pataisyti ir raštą jį apginančio komiteto; toki reikalai nesilyti redakcijos, bet labiau kokiu nors budu apginamos ypatos; ypatoms tarnauti ir joms aukauti darbą tai ne redakcijų pareiga. Rd.

Atsiliepimas.

„Lietuvos", numeryj 30, p. K. užsipuola ant Filipo iš Kanapių už tai, buk tas čianykščius lietuvius išvadino lenkberniais. F. iš K. korespondencijoj visai nebuvo kalbėta apie lenkbernius. Jeigu p. K. žino, kad kas juos nekaltai apšmeižė, tai tegul ješko kalto; Filipas iš Kanapių apie tai nieko nežino. Jis ne pamelavo, sakydamas, jog Lietuvos Sunų Dr-tė laiko alų, nors p. K. meta kaltę ant Kliubo.

Filipas.

Talpiname Atsiliepimą, bet drauge turime nurodyti, kad išginčų, paremtų ant asabiško pamato, naudos nėra, jei bent besiginčijanti turi užganėdinimą, kad ginčus veda, bet skaitytojai iš to ne gali žinoti, katroj pusėj teisybė, jiems nerupi nė ypata rašančio, bet vien tas, kas parašyta. Veskime ginčus už viešus reikalus, kritikuokime viešus darbus, bet liaukimės jau sybį asabiškų viens kito užgaudinėjimo ir kandžiojimo ypač per laikraščius, kadangi iš to nėra nė jokios naudos ne vedantiems tokius tuščius ginčus; o jie vien žemina laikraščius.

Jeigu redakcija ką taiso, tai turi pamatą turėti. Ant pertikrinimo netikinčių redakcija vaisto ne turi.

Rd.

Draugysczių Reikalai

Piknikas, Piknikas!

Brooklyn N. Y. Dr-te Szvento Jurgio tures savo devinta pikninka subatoj, 22 d. rugpjuczio. Grover's Ridgewood Colosseum parkie, Long Island. Prasides 2 valanda po pietu. Inženga 25 c. ypatai. Visus lietuvius ir lietuvaites isz Brooklyno, New Yorko, Maspetho ir apielinkes nuoszirdžiai uzkvieczia.

Komitetas.

Schenectady, N. J. Dr-te Sz. Kazimiero tures savo pirma metini pikninka subatoj, 5 rugsejo, Collins Lake Scotia darže, prasides 10 val. ryto. Inženga 25c ypatai. Imkit State Street Scotia kara, kurs davež iki pikninko daržui Daržas gražus, viduryje ažerelis, ir valteles pasiplaukineti. Grajys gera muzika, kiekvienas bus užganedintas. Visus lietuvius ir lietuvaites kviecza atsilankyti, o visi busite gražiai priimti. (28—8)

K. O. Apekunas.

Brooklyn, N. Y. Lietuviszkas Gimnastiszkas Kliubas parengė lenktynes ant nedelios, 16 rugpiuczio, 1 val. po pietu, Rother's parke, Richmond Hill, L. D. Bus daugybe visokiu lenktyniu prisilaikancziu tiesos Suvienytu Valstiju. Laimetojams yra paskirtos brangios dovanos. Todel kuodaugiausiai lietuviu ir lietuvaicziu užkviecia pributi ir prisižiureti pirmoms lietuviszkoms lenktynems. Komitetas.

Chicago. Draugyste Szv. Jono Kriksz. turės savo teatra ir deszimtmetines sukaktuves nedelioj 3 sausio 1904m. Todel meldžiame visu kitu draugyscziu ir kliubu ne daryti toje dienoje teatru ne baliu, idant vieni kitiems neužkenktumeme.

Dr te Szv. Jono Kriksz.

Brockton, Mass. Lietuviszka Dr-te Szv. Roko, iszkilmingai apvaikszczios savo metine szvente su paroda ir muzika, nedelioj 16 diena rugpiuczio. Visus Draugystes sanarius ir szeip jau lietuvius szirdingai užkvieeziame isz visos aplinkes.

Su guodone Komitetas.

Lietuviams Liuteronams, Chicagoj ir aplinkinese.

Ateinanczioj nedelioj (16 Aug.) 2 val. po pietu bus laikyta Dievmaldyste kunigo Wagnerio bažnyczioj, 52 W. 19 Str. Chicago, Ill. Visi yra szirdingai kvieczami atsilankyti.

P. Drignaitis.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Bernarda Jetulevicziaus, Kauno gub., Panevežio pav., isz miestelio Vabalninku. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
P. J. Plaszkus,
Box 264, Granitville, Vt.

Pajieszkau Kazio Andžiulio ir Jono Lazdausko, Suvalku gub., Marijampoles pav., Kvietiszkio gm., kaimo Patvengliszkio, gyveno Shenandoah, Pa. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Chas. Raisa,
Janison No. 3, Hannastown, Pa.

Pajieszkau savo brolio, Rafólo Serafino, Kauno gub., Sziauliu pa., Akmenes parap., kaimo Padvariu. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
John Serafinas,
686 N. Riverside St., Waterbury, Conn.

Pajieszkau savo dedes, kunigo Muleikos, isz kaimo Usu, Lukszių parap. ir draugo, Jurgio Racziuno, isz kaimo Elizavos, Gelgaudiszkio parap., abu Suvalku gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Ant. Shimolinas,
49 R.R. ave., Bridgeport, Conn.

Pajieszkau Juozapo ir Nikodemo Zerieckiu, Juozapas gyveno Liverpool, Anglijoj, o Nikodemas Szkotijoj. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Peter Karpus,
17 State St., Pana, Ill.

Pajieszkau savo brolio, Jono Gulbino, Kauno gub. ir pav., Josvainiu parap., kaimo Ruseniu, gyveno Mechanicsville, N.Y. Kas apie ji duos žine gaus $2.00.
Franciszkus Gulbinas,
Mechanicsville, N. Y.

Pajieszkau savo dedes, Povylo Ivoszkos, Suvalku gub., Kalvarijos pav. ir parap., kaimo Murgininku, jau apie 20 metu Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti ant adreso:
Jonas Ivoszka,
395 S. 1-st St., Brooklyn, N. Y.

Nauja knyga.

Gamtos Istorija, pagal Povila Bert, verte Dras A. Bacevicia, spauda „Lietuvos" Chicago, puslapiu 209. Knygele su daugeliu paveikslėliu: gyvuliu, vabalu, žuviu, žmosiu, medžiu ir akmenu trumpai, aiszkiai ir suprantamai iszaiszkina mums gamtos istorija, ypacz tuos dalykus, kuriuos kiekvienas žmogus privalo suprasti. Preke.........50c

GAMTOS PAJIEGOS
IR KAIP IŠ JU NAUDOTIS.
Pagal Bitnerą.

tai jos šiluma pereina į tuos daigtus, o ranka atšala; jeigu gi aplinkiniai daigtai šiltesni už ranką, tai jie perduoda šilumą rankai ir ji sušyla. Teip yra su visais daigtais pasaulėj. Leugva todėl suprasti, kad ant galų galo daugumas šilumos visur bus vienodas, visoj pasaulėj bus vienoda temperatura.

Pirmutinė lokomotyva su dantuotais ratais.

Teipjau ir kiekvienas apsireiškimas pajiegos remiasi ant sulyginimo: kada visos pajiegos arba energijos susilygis, pasiliaus kiekvienas krutėjimas, kadangi, kaip žinote, pajiegos priešingai besidarbuojančios, jeigu jos lygios, viena kitos besidarbavimą panaikina.

Tokiu budu, pasiremiant vien ant mokslo, nereikalaujant ješkoti kokių netikėtų katastrofų, kaip antai tvanų, kurie ištikro ne gali visos gyvybės išnaikinti ant žemės, kadangi vandeniniai sutvėrimai ir be Noes arkos vandenyj užsiliktų; nuslugus vandenims, iš užsilikusių sėklų atsirastų augmenys, o toliau išsidirbtų ir kitoki gyvi sutvėrimai — bet vien pritaikant mechanikos principus, galima perstatyti pabaigą svieto. Nepaisant ant nesimainymo daugumos šilumos ir energijos. palaikančios krutėjimą, ant galų galo turi ateiti laikas, kad energija ne galės atlikti reikalingo darbo, turės apsistoti kiekvienas krutėjimas, o be šilumos ir krutėjimo negal but gyvybės, gamta turi apmirti, kaip ji apmirusi beoriniuose terp planetų dangaus ruimuose, kur yra vienodas šaltis, bet teip didelis, apie kokį mes ant žemės negalime turėti supratimo.

Dantuotas geležinkelis ant kalno P.loto.

Suprantama, kad laikai tie, kada tas gali atsitikti, dar teip toli, kad mes jų ne galime nė išskaityti. Ištikro daugumas šilumos ir energijos, tikrų palaikytojų gyvybės ant žemės, yra dar labai didelis; per 2000 paskutinių metų ne perkeitė ištikro musų žemė savo temperaturos nė ant $\frac{1}{100}$ dalies laipsnio. Nors tokia svieto pabaiga, apie kokią paminėjome, dar labai toli, bet ji visgi, ant galų galo, turės ateiti. Yra vienog mokslinčiai ir nesutinkanti su tokiais išvadžiojimais.

Kita pasekmė tiesų užlaikymo energijos, turinti praktišką vertę, patvirtina, kad *perpetuum mobile*, taigi prietaisa, kuri, sykį įvesta į krutėjimą, be atnaujinimo pajiegos, krutėtų amžinai, yra negalima. Priežastys, kurių dėl tas yra negalimu, yra stabdymai, ant kurių pergalėjimo susinaudoja be naudos daug energijos; kadangi energijos varymui mašinos yra ne daugiausiai, tai jeigu jos tula dalis turi but be naudos sunaudota ant pergalėjimo stabdymų, tai ant galų galo turi ateiti laikas, kad mašina turi sustoti dėl stokos jos varymui energijos; kadangi jos dalis susinaudoja neproduktyviškai ant pergalėjimo stabdymų, tai varymui mašinos lieka vis mažiau.

Svarbiausiu iš tokių stabdymų, koks yra visur — yra besitrynimas.

Nors ir slidžiausias ir lygiausias butų paviršius, ant kurio slenka kunas, arba sukasi ratas mašinos, prie sukimosi rato negali apsieiti be trynimosi. Diduma jo paeina nuo daugelio priežasčių, o labiausiai nuo ypatybių besitrinančių pavišių, tai yra nuo to, ant kiek jie slidus ir lygus, nuo medegos, iš kokios yra paviršius, nuo spaudimo vieno kuno ant kito ir nuo veislės krutėjimo. Besitrynimas prie slankiojimo yra didesnis, todėl ant jo pergalėjimo susinaudoja daugiau energijos, negu prie besisukimo aplink ašį; todėl tai didesnes sunkenybes ne velka ant žemės, bet veža vežimais, arba rita ant padėtų po joms apvalių volelių, tąsyk vietoj slinkimo, besitrynimą gimdo besisukimas rato ant ašies, arba besiritančio ant žemės volelio; prie sukimosi rato ant žemės ir ant ašies, arba prie besiritimo ant žemės volelio, besitrynimas visgi mažesnis, negu velkant sunkenybę ant žemės. Kada gi vežimas ritasi nuo kalno, jeigu norime jį apsaugoti nuo per greito įsibėgimo, prie ratų prikabiname kybantį kuolą, kuris, padidindamas besitrynimą, stabdo rato besisukimą teip, kad jis, atsirėmęs į kuolą, nesisuka, bet slenka ant žemės ir tąsyk, vietoj besitrynimo sukimosi, turime besitrynimą slinkimo, ant ko susinaudoja daug daugiau energijos ir per tai vežimas neįsibėga per smarkiai.

Prie visų kitų aplinkybių, ant praktikos pasirodo, kad besitrynimas proporcijonališkas spaudimui ant susiglaudusių paviršių dviejų kunų, t.y. teip vadinamam normališkam spaudimui; jis ne paeina nuo didumo besitrinančių paviršių.

Ant didumo besitrynimo ne mažą turi įtekmę medega, iš kokios yra besitrinanti į viens kitą kunai. Iš tikro datyrimas parodo skirtumą besitrynimo ir jo didumas, išskaitytas skaitlinėms, vadinasi *besitrynimo koeficijentu*. Pergalėjimui besitrynimo ir įvedimui į krutėjimą vieno kuno, gulinčio ant kito, reikalinga pajiega lygi sunkumui to kuno arba jo spaudimui ant kito kuno, padaugintam ant besitrynimo koeficijento.

Krutantis gi kunas turi besitrynimo koeficijentą mažesnį negu besiilsintis ir juo kunas kruta smarkiau, juo besitrynimo koeficijentas bus mažesnis. Teip, paveikslan, visi žino, jog sunkiai prikrautą vežimą sunkiausiai yra įvesti į krutėjimą iš pradžių, o paskui, kada vežimas pradeda eiti, ant jo traukimo reikia jau mažesnės pajiegos; mes tankiai matome, kaip ant pakrutinimo sunkaus vežimo iš vietos, arkliai įtempia visas savo pajiegas, o sykį pakrutintą, toliau veža lengvai.

Visoki tepalai, kaip antai: aliejus, taukai, derva ir tt. turi labai mažą besitrynimo koeficijentą; todėl juos vartoja ant sumažinimo besitrynimo kitokių kunų. Ant to remiasi teip svarbus prie visokių mašinų kasdieninis tepimas. Tepimas užčėdyja daug pajiegos; be gero ir tankaus tepimo ašių, taigi be vartojimo sumažinančių besitrynimą tepalų, kaip antai: aliejaus, taukų ir tt., t. y. be mažo besitrynimo koeficijento šitų medegų, daugelis mašinų, paveikslan, lokomotyvos, garinės mašinos su greitu besisukimu, verpimo varstotai ne butų galėję atsirasti, kadangi prie didelio besitrynimo volų ir ašių, jos teip įkaistų, kad turėtų sutirpti; tas ir atsitinka kartais prie ne gero tepimo arba prie vartojimo ne atsakančių tepimui medegų. Ne vienas juk gal pats matė, kaip netepto vežimo, prie greito važiavimo, užsidega ašys.

Žiurint ant paskyrimo mašinų, vartojami buva visoki tepalai. Ne visada tas pats tepalas buva geriausiu ir atsakančiausiu; kiekvienas mašinistas žino, jog ant patepimo sunkios mašinos jis privalo vartoti kitokį tepalą, negu ant patepimo lengvos, greitai besisukančios elektriškos dinamo mašinos.

Dabar atsiranda klausymas, kur dingsta sunaudota besitrynimo pajiega arba nužudyta energija, kuri juk negali pražuti? Ji susinaudoja ant naikinimo medegos besitrinančių pavišių, ant teip vadinamo *sudėvėjimo*, persikeičia į šilumą, arba, kitaip sakant — pereina į nematomą potencijališką energiją. Visi besitrinanti visokių kunų paviršiai su laiku susidėvi, nusitrina, nors jie butų iš kiečiausių medegų ir nors butų ir geriausioms medegoms tepami, tik, žinoma, minkštesni susidėvi greičiau, kietesni palengviau.

Net tekanti kanalais ir dudoms skystimai teiposgi trinasi ir besitrynimas kartais buva gana didelis. Net gazai ir tie ne liuosi nuo besitrynimo, kas, paveikslan, prie įrengimo gazinių išvadžiotojų turi labai didelę svarbą. Jeigu iš gazo dirbtuvės paleisti gazą į išvadžiojančias jį dudas po atsakančiu spaudimu, tai gazo spaudimas prie išėjimo iš dudos bus mažesnis už tą, koks buvo prie įstumimo į dudą ir tą reikia visada žinoti prie išskaitymų miestų gazo išvadžiojimo įtaisymų.

Visuosečia paminėtuose atsitikimuose besitrynimas yra neatbutinu, vodingu apsireiškimu, bet jis yra visur, prie kiekvieno krutėjimo; kartais vienog besitrynimas atgabena ir naudą; iš besitrynimo kartais naudojasi žmonės. Teip, paveikslan, trindami du medžio šmoteliu į viens kitą, žmonės išmoko pasidaryti ugnį, kas juos pakėlė ant augštesnio civilizacijos laipsnio; be ugnies ir šiądien žmonės vestų laukinių žvėrių gyvenimą. Ne be pamato grekonių padavimas atgabenimą ant žemės ugnies ir išmokinimą ją vartoti žmonis primetė pusdieviui Prometejui, kuris buk pavogė ugnį iš dangaus ir padovanojo ją žmonėms. Iš tikro pirmutinė ugnis, iš kurios naudojosi pirmutiniai Grekijos gyventojai, be abejonės paėjo nuo perkuno, uždegusio sausą žolę arba išdžiuvusį medį ir ją žmonės saugojo šeimynoj kaipo didžiausią brangenybę. Paskui, kada buvo išrastas budas padarymo ugnies ir be prisidėjimo perkuno, galėjo but kalba apie pavogimą jos iš dangaus. Stabmeldiškuose tikėjimuose vyriausias dievaitis buvo valdytoju perkuno, žaibo ir ponu ugnies.

Pasidarymas ugnies per trynimą dviejų medžio šmotelių, kokio budo prisilaiko dar ir dabar nuožmios, apgyvenančios žemę tautos, yra tuom pačiu, kuom yra ir vartojamas budas civilizuotuose kraštuose pasidarymo ugnies su pagelba briežiukų. Tik du medžio šmoteliai ant užsidegimo reikalauja daug daugiau šilumos, tai daugiau susinaudoja energijos, darbo prie trynimo, negu prie uždegimo briežiukų, kurių galai susideda iš medegų užsidegančių prie žemos temperaturos, taigi reikalaujančių ant užsidegimo daug mažiau šilumos.

Pasidėkavojant tam pačiam besitrynimui varančių ratų į rėles, musų geležinkelių lokomotyvos traukia trukius, susidedančius išdaugelio vagonų; kaip tik besitrynimas varančių ratų bus mažesnis už sumą besitrynimo ratų visų vagonų į rėles ir ašis, trukis sustos. Pajiega lokomotyvos mašinos gali but ir labai didelė, bet pajiega ne daug svers, jeigu sunkumas lokomotyvos ne bus pakaktinas ant atsvėrimo normališko spaudimo ant koeficijento besitrynimo. Todėl žiemos laike, jeigu geležinkelio rėlės užsidengia ledu, arba dėl kitokių priežasčių pasidarys jos slidžios, varymo ratai sukasi ant vietos, bet ne gali patraukti trukių vagonų. Ant panaikinimo to slidumo rėlių, beria ant jų pieską iš specijališkų, ėsan-

(Toliaus bus.)

In Chicagos lietuviszkus medžio amatninkus.

Kaip jums žinoma, kad Chicagoje susiorganizavo į vieną unija visi departamentai medžio amatninkų (stalioriu), prie kurios tai unijos ir mes, lietuviai, ėsame padalinti in atskyras szakas terp svetimtaucziu, kurie, kaip girdėti, rengiasi ant tollaus ,,foreigneriu" (kittaucziu) nepriimti unijon. Tai-gi jei tas ju noras ivyktu, tada lietuvys, nors ir geriausias amatnin̄kas, negalės darba gauti, kadangi jis ne unijistas, o unijon jo neprijima. O tas gali ivykti bile diena. Todel, žemiaus pasiraszias komitetas, paduoda užmanyma: sutverti atskira lietuviszka unijos szaka, in kuria priguletu vien patys lietuviai medžio amatninkai, turedami savo lietuviszka szaka iszventgtumeme tu visu keblumu, kuriuos mums ateite gresia, gal unijos sanariai isz lietuviszkos unijos szakos turetu geresne nauda neng isz kittautiszkos. Ant to siekio bus laikytas pirmutinis susirinkimas subatoj, 22 rugpiucžio, 7 val. vakare, saleje J. Radaviczaus, 168 W. 18-ta str. kerte Union, ant kurio visi medzio amatninkai, lietuviai, yra kvieczìami susirinkti ir apkalbeti szi užmanyma. Kam rupi gerove ateities tegul ant szio susirinkimo ateina.

Su guodone

Komitetas.

Aukos kankintiniams.

Juzefatas Stonis Chicago 2.00
G. Biten Johannesburg, S. Africa..... .65
Buvo 473.88
Sykiu $467.53

"AUSZROS" Dr-tes fondas, besimokinancziai lietuviszkai jaunuomenei.

Juzefatas Stonis Chicago............2.00
Surinktos ant kriksztynu pas Jurgi Matuleviczių New Britain, Conn.:
J. Lukaszeviczia.....................50
R. Lukaszevicziene...................50
M. Valiukonis........................50
J. Matuleviczia......................25
M. Matulevicziene....................25
V. Sabaliauskas......................25
Ju. Matuleviczia.....................25
M. Gutauskas.........................10
L. Makieviczius......................10
V. Savulis............................5
Buvo 412.29
Sykiu $417.04

Aukos VISZTALIUI.

Juzefatas Stonis Chicago 1.00
And. Naujalis, Renton, Wash......... .15
Buvo 9.89
Sykiu 11.04

Pigiai ant pardavimo geras saliunas vietoje lietuviu apgyventoje, ant dideles ulyczios, kuria daugybe karu prabega, szale Freiheit Turner sales. Parsiduoda isz priežasties savininko ligos.
Atsiszaukite pas:
Wm. Pikeil,
3401 So. Halsted St., kerte 34-tos ul.
(21—8) Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo geras saliunas, arti dideliu fabriku, vietoje lietuviu apgyventoje. Parduoda isz priežasties ligos. Atsiszaukite pas:
Wm. Brundza,
1156 S. Western ave., Chicago, Ill.

Reikalinga mergina prie namu darbo mokanti szneketi angliszkai, vokiszkai ir lietuviszkai. Teipgi reikalingas vaikas 14—15 metu mokantis angliszkai szneketi, mokintis aptiekorystes.
Atsiszaukti in aptieka:
Louis Matthei & Son,
Cor. Union & Canalport ave.,
Chicago, Ill.

AR NORI?

Ar nori geruįr naudingu knygu? Jei teip, tai dabar gali pasirinkti kokiu nori isz "Lietuvos naujausiai iszleistu knygu.

Jei nori mokintis angliszkos kalbos, tai nusipirk **"Žodyna lietuviszkos ir angliszkos kalbu."**

Jei nori dasižinoti koki kur gyvena žmones ant musu žemes, koki Europoj, koki Amerikoj, Azijoj, Afrikoj, Australijoj ir ant visokiu po mares iszsimecziusiu salu, nori žinoti kaip seniai kur jie atsirado, nori pamatyti ju paveiksus, kaip jie iszrodo, ka jie veikia, kokia kalba vartoja, kaip vaikus augina, kaip mokina, kokio kurie tikėjimo (vieros), nuo kada ir nuo ko kurie tikejima pereme, kokios ju bažnyczios, kokios dievmaldystes ir žodžiu sakant nori dasižinoti visa žmoniu istorija, tai nusipirk knyga **"Ethnologija"**, o joje viska rasi.

Jei nori dasižinoti monu ir burtu paslaptis, kokiu budu juos magikai padaro, tai nusipirk knyga **"Paslaptys magijos bei Spiritizmo"**, o isz jos viska dasižinosi.

Jei nori dasižinoti apie gamtos mokslus, tai nusipirk knygas: "Akyvi apsireiszkimai sviete", "Apie Žeme", "Senu gadyniu isznyke sutverimai" "Biologija", "Svieto pabaiga" ir tt., o isz tikrai apsisviesi.

Jei nori gražiu pasakaicziu ir juoku, tai nusipirk knygeles "Gyvenimo vaizdeliai", teipgi teatraliszkas: "Dede atvažiavo", "Žile galvon velnias vuodegon", "Geriaus veliaus negu niekad" ir szimtus kitokiu turime gražiu pasaku.

Pas mus teipgi gali gauti visokiu abrozu, abrozeliu, ražancziu, szkapleriu, kryželiu, puikiausiu gromatoms popieru, puikiausiu ant svieto pavincziavoniu pavydale kortu ir pavydale kvietku bukietu, guminiu lytaru, drukuojamu maszinu, auksiniu fontaniniu pluksnu, mapu, atlosu ir tt.

Raszyk tuojaus, o gausi katalioga.

Jei nori pasiųsti pinigus in kraju, tai siusk tiktai per mus, o visada gerai ir greitai suvaikszczios. Musu name talpinasi randava paczto stacija, žinoma po No. 60, tad mes tik galime kiekvienoje dienoje siuntinius iszleisti.

Jei reikalauji szifkortes, tai pirmiau klausk pas mus szifkorcziu prekiu, nes mes turime visas linijas ir tik pas mus gali gauti kokia nori nuopigiausios ki brangiausios Ko tik reikalauji raszyk o gausi prekes, kataliogus ir viska ko tik reikia.

Adresuok;

A. OLSZEVSKIS,
924 33-rd St., Station 60,
CHICAGO, ILL.

MUZIKANTAMS!

Kurie reikalaujat su natoms knygu mokintis grajyte ant kokio instrumento gausite geriausia knyga už $1.00, isz kurios iszmoksite grajyti pats per save. Teipgi pas mane yra gaunama visokios lotyniszkos su natoms knygos, visoki instrumentai, Vargonai, Triubos, Skripkos ir tt. pristatau tiesiog isz Fabriku už puse prekes. Teipgi augszcziausio kurso natas czielo Conservatoriaus knyga galima gauti pas mane už $3.00, visur parsiduoda po $10. Pinigus siunsdami adresavokite:

Jurgis Baronas,
148 23rd. St. S. S. Pittsburgh, Pa.

MALDAKNYGES.

Mažas Aukso Altorius katalikiszka maldu knygele. Maldos yra ryt'metines, wakarines, prie spawiednes, komunijos miszių, miszparu ir daugybe kitu; miszių maldos su abrozeliais; miszparai giedami lietuwiszki ir lotiniszki, daug lotyniszku giesmiu giedamu prie iszstatymo SS. Sakramento, procesiju, pakrapinimo ir tt. Yra 6 litanijos: paslimes Sz. Marijos P. ir Karaliaus Dowido; aktai, ražancziai, stacijos, karunka, keliolika szwentu giesmiu ir tt. Yra tai naujausia ir gražiausia knygelė wisu lietuwiszku maldaknygiu, daili, tai ta, sil-li popiera; stambus, aiszkus drukas Miera 3¼x4½ coliai. Szitu knygeliu apdarai ir prekes yra sekanczios:

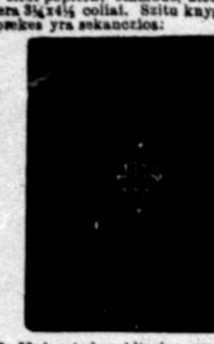

No. 1. Mažas Aukso Altorius, prastais drutais apdarais, auksintais krasztais, be apkalimo.........50c.

No. 2. Mažas Akso Altorius, prastais, drutais apdarais, auksintais krasztais, apkaustytoms briaunoms pasidabruotomis bletelemis, su kabute..........75c.

No. 3. Mažas Aukso Altorius, moroko skuros minksztais apdarais, apwaleis kampais, auksinti krasztai, paraszais ir kwietka..........$1.25

No. 4. Mažas Aukso Altorius, francuriszkos gluodnios skureles apdarais apwaleis kampais, auksinta kwietka, kryžius ir krasztai..........$1.50

No. 5. Mažas Auksto Altorius, apdeta baltais sloniaus kaulelials, su 3 medalikeliais, aksomo nugars, apkaustytos kriaunos, sidabruotomis bletelemis, su kabe, auksinti krasztai..........$1.50

No. 6. Mažas Aukso Altorius, baltos celiulioidos apdarai, iszkilusios kwietkos, su kauline kabute, auksinti krasztai...$1.50

No. 7. Mažas Aukso Altorius baltos celiulioidos apdarai, kwietkos ant wieno szono iszklotos sidabru ir perlu, su dwiem kaulinemis kabutemis, auksinti krasztai..........$2.00

Knygeliu No. 6 kaip ir 7 kwietkos newienokios, beweik kiekwienos knygeles kwietku iszmarginimas wis kitokis

Naujausios Knygos.

35. Gyvenimo Vaizdeliai susidedanti isz sekancziu gražiu pasakaicziu: Atsisveikinimas; — Vagis; — Kas kaltas; — Gatvės vaikas; — Paparczio žiedas; — Miszko sargas; — Signalas; — Keleivis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 99..........15c

210 Dede atvažiavo. Komedija viename akte, Pusl. 62. Draugystes užsiimanczios teatru losimu ras szioje knygeleje nauja ir pilna juoku perstatyma, kuris užganedins ir geriaus publika. Yra tai graži komedija, o jos perstatymui reikia tiktai szesziu ypatu. Szita komedija buvo keliis kartus loszta lietuviszkos draugystes Peterburge, Maskolijoje. Ji yra maskoliszkos valdžios cenzuruota ir cenzuros daleidimas yra ant knygutes ruskomis litaromis atspaustas. Todel ja galima ir in Lietuva parsiunsti, Maskolijos valdžia jos parsiuntimo nedraudžia..........20c

215 Geriaus veliaus negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkiszka sutaise K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48. Szita knygute teip kaip ir No. 210 yra Maskolijos cenzuros daleista ir gali buti Lietuvon siuncziama......15c

331 Žile galvon — velnias vuodegon. Komedija viename akte. Pagal lenkiszka sutaise M. P-is. Chicago, Ill., 1902, pusl. 31. Szita knygute teip kaip ir No. 210 yra Maskolijos cenzuros daleista ir todel gali buti Lietuvon siuncziama......10c

560 Svieto pabaiga. Isz rusiszko verte Pr. Siulelis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. Kas nori dasižinoti kada bus svieto pabaiga tegul perskaito szia knygele..........10c

636 Ethnologija arba mokslas apie žemes tautas. Pagal D-ra M. Haberlandta parasze Szernas. Chicago, Ill., 1903, pusl. 667. Yra tai svarbiausia moksliszka knyga apie viso svieto žmonis. Ji parodo visu vieszpatyscziu, visu žemes krasztu žmonis, ju kilmes, parva, tikejima, papreczius, užsiemima ir abelnai viska. Isz patilpusiu joje fotografiju matysite, kad ant musu žemes randas žmoniu gražiu, prastu, biauriu ir net biauresniu už paczia beždžione, randasi net ir tokiu, kuriu visas kunas plaukais apžėles, o veidas į beždžiones panaszus. Rasztas szventas sako: „Sutvere Dievas žmogu ant abrozo ir paveikslo savo", bet, kad pažvelgsite in veidus visokiu žmoniu veisliu pamatysite dideli ju nevienoduma ir tada ateina klausymas, kurie isz ju yra panaszus paveikslui Dievo, ir kas-gi sutvere tuos biauriuosius žmones? Kas nori dasižinoti kiek ant svieto visokiu žmoniu veisliu randasi, kur kokia veisle gyvena, kuom užsiima, kaip minta, kaip tiki, kaip meldžiasi, kaip mokinasi ir pamatyti ju paveikslus, kaip jie iszrodo, tegul perskaito szia knyga, o joje ras gryna ir pilna žmonijos istorija. preke..$2.00
Apdarytos..........2.50

856 Aukos Kares Dievui. Parasze Jonas Gražys. Chicago, Ill., 1902, pusl. 40. Szi knygute labai suprantamoj kalboj apraszo visas kares kokios kada buvo ant svieto, kiek jos kasztavo, kiek žmoniu iszžude, kiek žmonijai blogo atgabeno ir kas žmonija in jas stume..........10c

Fizyka ar mokslas? Tyrinėjimai tikejimiszki moksliszki ir draugijiszkai politiszki. Antra laida su priedu. 211 puslapiu..........50c

971 Užmuszimas caro Aleksandro II. Parasze Jonas Gražys. Iszleido Susiv. Liet. Laisv. Chicago, Ill., 1903, pusl. 38. Knygute apraszo kylima ir lankstymasi revoliucijiszko judejimo Rusijoj, kova su carizmu ir, kaipo pasekme tos kovos, užmuszima minėtojo caro. Velytina kiekvienam darbininkui ja perskaityti..........15c

1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo szviesoje mokslo. Pagal svetimus szaltinius lenkiszkai sutaise F. J., lietuviszkai verte J. Laukis. Chicago, Ill., 1903, pusl. 262. Yra tai seniai laukiama MONU KNYGA. Joje rasite visas monu ir burtu paslaptis, suprasite jas, nes yra aiszkiai apraszytos ir paveikslais parodytos visos ju paslaptys ir budai ju darymo..........50c

1326 Naujausias ir didžiausias žodynas lietuviszkos ir angliszkos kalbu, sutaisytas Antano Lalio. Chicago, Ill., 1902, turintis puslapiu 390. Rasite jame visus lietuviszkus žodžius iszguldytus in angliszka kalba, kiekvienas žodis paženklintas kursivoms litaroms prie kokio jis gramatikos skyriaus priguli, žodžiai sustatyti alphabetiszkai teip, kad koki tik žodi nori gali ji su viena sekunda atrasti. Szi žodyna reikalauja ne tik mokinantiesi, bet ir tie kurie moka angliszka kalba, nes ne viens isz mokancziuju visu žodžiu nežino, o sziame žodyne randa juos visus ir visame isz jo naudojasi. Knyga turi formata dideses musu Geografijos. Kietuose, gražaus melyno audimo apdaruose, ant nugaros iszspaustos sidabrinemis litaromis jos titulas. Preke..........$3.00

Apie turtu iszdirbima. Parasze Schram.... vert. S. M. Veikalas gvildenantis politiszkąją ekonomiją. Kokiais keliais isidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant draugijos gyvenimo...........35c

Arvyskupas Valanczius (Valanczauskas) nebuvo vilugu lietuvystes? Paraszyta kn. Dembskio. Iszleista kasztais Susivienyjimo Liet. Laisv. A.a. 27 puslapiai..........15c.

Kalendorius spaudintas Peterburge ant 1903 metu..........15c

Naujausias ir geriausias kalendorius su daug geru pamokinimu, spaudintas Tilžeje ant 1903 metu..........25c

Pinigus siuskite ant adreso;
A. OLSZEWSKI,
924 33-rd St., Chicago, Ill.

Keletas zodziu in silpnus ir sergancziųs vyrus kurie reikalauja daktariszkos pagelbos.

Girdedamas diena nuo dienos jog daug lietuviu, kurie jieszkodami tikros daktariszkos pagelbos, tankiausiai patenka in rankas tokiu daktaru, kurie visai nieko neiszmanydami apie gydyma vyriszku ligu, netik ka nepadaro žmogui mažiausios naudos, bet dar begediszkai apipleszia, asz budamas specijalistu vyriszku ligu, pasiryžau pranesztí lietuviam, idant žinotu kur tikrai gali rasti teisinga ir atsakanczia daktariszka pagelba reikale.

Nemislyk jog jusu liga yra neiszgydoma delto kad koki felczeria ar studentai medikaliszkuose institutuose ar dispenserese negalejo jus iszgydyti. Nesiduok prigauti tokiem daktaram kurie žadedami gydyti dykai iki iszgyjimui arba iszgydyti užsenejusia liga už kokius penkius dolerius, pritraukia žmogu ir ne tik ka aplupa, bet dar labiau padidina liga ir apsunkina iszgydyma. Jokis geras ir atsakantis daktaras negydis dykai, bet duos tiktai roda.

Asz gydydamas ir tirinedamas vyriszkas ligas su virszum 20 metu ne tik ka ingavau atsakancziausia praktika, bet pasiseke man iszrasti, man vienam žinomas gyduoles, su kuriom asz iszgydžiau tukstanczius vyru, sugražinau jiem sveikata, tvirtuma ir vyriszkuma.

Mano ofisas yra inrengtas su virszum 20 metu, turiu naujausio iszradimo geriausius instrumentus del darymo egzaminu, elektriszkas gydymui maszinas, ir garsiausia ant svieto Roentgeno szviesos spinduliu maszina, su kuria galima matyti per visa žmogaus kuna ir tokiu budu atrandu užsisenejusias ir pasisle pusias ligas.

Asz gydau elektra ir gyduolem. Mano gydymas yra naujausias, geriausias, teisingiausias ir tikriausias. Kožnam duodu tiesdariszka užtikrinima iszgydymo. Mano prekes yra kožnam prieinamos ir kožnas gali but sveiku ir tvirtu vyru. Jokis daktaras ne susiligins su manim gydyme vyriszku ligu, nes asz savo gyduoles ir buda gydymo laikau paslaptyje.

Asz iszgydau visiszkai kraujo užnuodyjima, reumatizma, užsenejusias paslaptingas ligas ir ligas paeinanczias nuo žagimosi save ir iszdykumo. Jeigu turi gelyma kaulu, svaigima ir skaudejima galvos, skaudejima po krutine, sanariu, nugaros ir strenu, gelima ar nepaprastą plakima szirdies, užyma ausyse ir galvoje, drebejima ir vaikszcziojima kraujo, pamelinavusius paakius, puczkuczius (spuogus) ant veido ar kuno, geltonas plemas ar ronas ant bile kokios dalies kuno, puvima ar skaudejima gerkleje, užkietejima viduriu, bjaurius ir baisius sapnus, sunkuma ant koju, indubusias akis, jeigu iszeina sekla laike miego ar prie nusiszlapinimo, jeigu negali miegoti ar valgyti, jeigu esi nuolatai nuvarges ir pailstantis esi baugus, gedingas, nusiminęs, užsirupines ir nustojes viltiés, jeigu lytiszkos dalys yra nusilpneje teip jog negali atlikti vyro priderysczių ir neturi vaisiaus, jeigu esi užkrestas kokia liga, tai ateik ar raszyk pas mane, o asz duosiu teisinga ir tikra roda dykai.

Asz iszgydžiau ligas kurios žmogu yra kankine per 15 metu ir dangiaus, ir kuriu kiti daktarai neinstengdami iszgydyti, pripažino neiszgydomom.

Asz iszgydau labai trumpame laike susiszlapinima lovoje bemiegant, kuris labai klapatina vyrus. Jeigu turi mineta klapata tai atsiszauk arba raszyk pas mane, o liksi iszgydytu ant visados.

Dr. B. M. Ross, 175 S. Clark St., kampo Monroe St., antro floro, Chicago, Ill. Ofisas atidarytas kasdiena nuo 9 iki 4. Panedelio, Seredos, Petnyczios ir Subatos vakarais nuo 7 iki 8:30. Nedelioj nuo 10 iki 1.

F. P Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.
Chamber of Commerce Bldg. Room 709.
S. E. Corner LaSalle & Washington sts.
CHICAGO, ILL.
Telephone Main 3642.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj. Weda prowas kaip ciwiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 168 W. 18th Cor. Union St.
Telephone Canal 484.

Drapanu kirpimo

Mokslaine.

Lietuviszka drapanu kirpimo mokslaine persikele isz Pittsburgo in Chicaga, po nr. 1826 Wabash ave. Ji mokina naujausios mados kirpimo vyriszku, moteriszku ir vaiku drapanu. Ji kiekviena gabu vyra iszmokina gero kirpimo ir iszduoda diplioma, su kuriuom paskui gali tikti už kirpika in geriausias vietas. Ateikite arba raszykite ant adreso:
J. K. Shouskey,
1826 Wabash ave., Chicago, Ill.
(14—8)

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui žinomas
"ANKER" (Inkarinis) PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Parankiausia Banka.

The Stock Yards Savings Bank

EXCHANGE BUILDING.

Union Stock Yards Chicago

KAPITOLAS ir SURPLUS $283.000.00.

VIRSZININKAI:
S. R. Flynn. Prezidentas. J. A. Spoor, Vice-Prezidentas. T. J. Fitzgerald, Kasieriaus Asit.

DIREKTORIAI:
P. A. Valentine, iš Armour & Co.
Nelson Morris, iš Nelson Morris & Co.
Jesse P. Lyman, iš Hammond Co.
John A. Spoor, iš U. S. Yard & Transit Co.
Frederick S. Winston, Attorney.
Louis F. Swift, iš Swift & Co.
James H. Ashby, iš U. S. Yard & Transit Co.
Sam'l A. McClean Jr., iš Contin. Packing Co.
Arthur G. Leonard, iš U. S. Yard & Transit Co.
Levi B. Doud, iš Doud & Keefer.
S. R. Flynn, iš National Live Stock Bank.

Šita banka priima ant užkavojimo pinigus nuo $1.00 iki didžiausiai sumai ir už sudėtus pinigus moka 3 procentą. Čia visi Stock Yardų darbininkai gali pasidėti savo pinigus tuojaus, kaip tik gauna algas, ir už padėtus gaus 3 procentą.

Deimanto Elektrikos Kryžius.

Jis teipgi vadinamas Wolto Kryžiumi, išrastas Austrijoje prieš keletą metų ir tuojaus tapo vartojamas Prusuose, Prancuzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos viešpatystėse kaipo vaistas nuo reumatizmo ir kitokių ligų.

Deimanto elektriškas kryžius gydo: reumatizmą, neuralgiją, kryžiaus skaudėjimą, vidurių skaudėjimus, silpnumą, nerviškumą, nemigą, hysteriją, paralyžių, epilepsiją, apopleksiją, dusulį, trukumą proto, nuomirinį, užkrėtimą kraujo, neželebėjimą, stoką apetito ir vidurių skaudėjimus.

Lengvuma pajaučia po kelių adynų, kartais po kelių dienų. Šį kryžių privalo nešioti dieną ir naktį ant šilkinio šniurelio užsikabinęs ant kaklo teip, kad kryžius karotų sulyg duobutės po krutine atgręžtas mėlyna je puse į kuną.

Prieš užsikabinimą ir po užsikabinimui sykį ant dienos reik tą kryžių įmerkti į vasarošiltį actą ant poros minutų. Vaikų kryžius reikia merkti į silpnesnį actą.

Prekė šio kryžiaus $1.00. Siuntimo kaštus Suvienytose Valstijose ir Kanadoje mes patys apmokame. Gvarantuojame kad šis kryžius yra geresniu vaistu už elektrišką diržą, kurs nuo 19—20 sykių yra brangesnis. Geresnio valsto už šį kryžių nėra, todėl jis privalo rastis kiekvienuose namuose, pas kiekviena žmogų, sveika ar ligotą.

Prisiųsk $1.00 per expresą ar pačto Money Orderi, arba regis truotoje gromatoje, o mes prisiųsim Deimanto Elektrišką Kryžių DYKAI. 6 kryžius gausi už $5.00.

Tukstančius padėkavonių gauname nuo ypatu išsigydžiusių su pagelba šio kryžiaus. Žemiaus patalpiname viena iš tokių padėkavonių:

NEW ORLEANS, LA. Liepos 28, 1902. Guodotinas Pone!— Čia prisiunčiame Jumis $5.00 ant penkių elektriškų kryžių. Pirmiaus gautiejie kryžiai gydo stebuklingai. Meldžiame šiuos prisiųsti kuogreičiausiai. SESRYS BENEDIKTINKOS, 2824 Douphine st., New Orleans, La.

THE DIAMOND ELECTRIC CROSS CO.,
.06 MILWAUKEE AVE., Dep't 27; CHICAGO, ILL.

Dykai prisiusime kožnam ant pareikalavimo musu NAUJA lietuviszka katalioga, kuriame atrasite daug nauju armoniku, laikrodeliu, lenciugeliu ir visokiu kitu daigtu. Pasiskubinkite raszyti, nes szventes artinasi.

Adresuokite teip:

Kelpsch & Co. 74 Centre St., Chicago, Ill.
Succ. to Kelpsch, Norriko & Co.

L. AZUKAS,

Pirmos Kliasos Saliunas,

3301 Auburn Ave., kerte 33-czios ul., Chicago, Ill.

Praneszu visiems savo pažystamiems ir tautiecziams, kad asz vel atidariau saliuna, toje paczioje vietoje kur pirma laikiau, po virsz parodytu numeriu, su geriausiais gerymais ir paemiau geriausia Amerikoje

Alu Anheuser Bush Bravoro!

Anheuser Bush Bravoro alus yra geriausias visoje Amerikoje ir visame sviete, taigi norinti gero alaus stikla iszsigerti, gerkit Anheuser Bush alu, o busit sveiki kaip krienai. Szis alus ne tik troszkima gesina, bet ir sveikata duoda. Prie saliuno turiu ri didele czysta sale, mitingams, veselijoms ir pasilinksminimams. Visus kvieczìu atsilankyti. Su guodone,

L. AZUKAS.

[Laboratory 313 Bedford Ave.]
Geriausia gyduole ant užlaikymo plauku.

AR SLENKA PLAUKAI?
AR NORI KAD ANT PLIKOS GALVOS UŽŽELTU.

Kurie nori iszsigydyti ir praszalinti ligas, tegul kreipiasi prie Europeiszko Prof. ir Dr. BRUNDZOS, o su kurio roda tukstancziai ligoniu trumpame laike pasigelbo vien tik pagal jo metoda ir hygeniszka užsilaikyma ir tt.

Klausenti rodos per gromatas adresuokite teip:

J. M. Brundza Co.
New York & Brooklyn, U. S. A.

Raulai kur tu begi? Nugi pas Piatra Sziaki nes labai isztroszkes, o pas ji galima atsivedyti, nes jis turi puiku ir szalta bavarska alu, gardžia ruska oczisczena arielka, cigarus net isz Havanos, o iszsigerus gauni žmogus puiku užkandi kiekviena diena, tai jau ilgiau su tamista kalbeti ne galiu. Lik sveikas turiu skubintis. Prie to jis turi puikia sale del veseliu ir mitingu ir pakalauso kiekvieno, o ypacz už tlumocziu susikalbėti angliszkai. Ateikite pas mane, o asz jum patarnausiu už dyka visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiave isz kitu miestu galite gauti pas mane geriausia nakvynė.

Petras Šlakis,
3321 Auburn ave., Chicago, Ill.
(Tarpe 33 ul. ir 33 pl.)
Telephonas Root 21.

Antanas Petkus,

136 W. 18-th kerte String St.,
Chicago, Ill.

Pirmos Kliasos Saliunas.

Užlaiko geriausius gerymus, kvepenczius cigarus. „Free Lunch" visada ant stalo. Turi didele sale mitingams, baliams ir veseilioms. Užkviecziа visus atsilankyti. (21—8)

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted St.
Suima puikias Fotografijas; už tuziną tiktai
$2.00
Ant weselijų ir kitokių reikalų nuima (Fotografijas kuopuikiausiai.

D-ras A. M. Bacevicze,

Persikele isz Chicagos in Scranton, Pa. po nr,
421 Penn. ave., Scranton, Pa.

Gydo visokias ligas be skyriaus ir viska užlaiko tvirtoje paslaptyje. Už tai lietuviai, kurie tiktai reikalauja daktariszkos pagelbos, tegul kreipiasi pas savo tautos daktara, su kuriuom savo prigimtoje kalboje gali susizneketi ir gauti visa roda.

Lietuviai, norintiejie gauti pagelba per gromatas, isz kitu miestu, tegul pilnai apraszo savo liga, o tada gaus pagelba.

Visiems Dykai!

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna išgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas ir pavitszines ligas, kaip antai ligas szirdies, plaucziu, inkstu, pilvo, galvos skaudejimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas silpnybes, szleivuma, sutinima, veži, blyksle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyžiu ir tt. Praszalinu gumba, gydau gimdymo ligas, visokius sutinimus etc. Nervizkas ligas gydau su pagelba geriausiu elektriszku prietaisu.

Lytiszku daliu ligas

iszgydau per **keleta dienu**. kraujo užnuodyjimus, odos ligas, semens begima, žaizdas gerklej ir burnoj, nosyj, akyse ir ausyse, netekima vyriškumo, lyczių nusilpnejima ir tt. Gydau kuopasekmingiausiai ir **gvarantuoju Pilna iszgydyma. Chroniszkos ligos yra mano specialiszkumu.** Gyvsidabrio nevartoju. Nuodugnus iszegzaminavimas ligonio ir jo iszgydymas— tai yra mano priderystė.

DR. LANDES
Szpitolinis specialistas.
132 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave., NEW YORK.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszkai atsilankyti, gali paraszyti laiszka; butinai reikalaujame pacijento iszsitikejimo.

Szneku visokiose kalbose. Turiu praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Medicininszko Instituto.

X-SPINDULIU EGZAMINAS DYKAI!

X-Spinduliai vartojami del atradimo ligos

ATSISZAUKIT TUOJAUS, NES SZITA OFERTA NE ILGAI TESIS.

ISZPJAUK SZITA IR ATSINESZK SU SAVIM.

Svieto pagarsėję specijalistai STATE MEDICAL DISPENSARY'J išgydo visas vyrų ligas greičiau už kitus gydytojus šiaurvakaruose. Gydymas SILPNU VYRU yra jų SPECIJALIŠKUMAS, ir DISPENSARY turi daugiau naujausių aparatų ir instrumentų negu sudėjus visus kitus specijalistus šiaurvakaruose.

PREKES PRIEINAMIAUSIOS.

Vyrai su geliančiom ir silpnom nugarom, inkstais, skaudėjimais kiaušiuose, lytiškų nusilpnėjimų, skaudančiu nusišlapinimu, naktiniais nubėgimais, susitraukusiais arba neišlavintais organais, trotyjimas atminties, nerviškumas, skaudėjimai krutinėje, inkstų liga, plautis puslės, nusistojimas šlapume, krituliai prieš akis, negalėjimas atlikti savo priderysčių, skaudėjimas galvos, klapatyjantis paraudimas, priešmanavimas, silpnumas, melankolija, negeras kvapas, patrotyjimas apetito, puolimas plaukų. VISIŠKAI IŠGYDOMI.

Specijaliszkos ligos: Negamtiszki nubegimai, užnuodyjimas kraujo, Varicocele, visiszkai iszgydomi. Greicziausias iszgydymas del silpnu vyru.

Jauni vyrai nusilpninti per bjaurius papreczius ir persidirbima, silpni ir nerviszki ISZGYDOMI PO TIKRA GVARANCIJA, ARBA PINIGAI SUGRAŽINTI.

GYDUOLES DYKAI IKI ISZGIJIMUI.

Offiso valandos: Nuo 10 ryto iki 4 po pietų, ir nuo 6 iki 7 vakaro. Nedėlioms ir per šventes nuo 10 iki 12.

State Medical Dispensary,

PIETVAKARINIS KAMPAS STATE IR VAN BUREN UL.
Inejimas per 66 E. Van Buren St., Chicago, Ill.

Išsikirpk šitą, nes ne visados eis laikraštyje. Šitas yra geras dėl egzamino su X-Spinduliais.

Naujas ir vienutinis budas

GYDYMO VISU LIGU!

Jau apie 10 metų gydytojai darbuojasi su tuom, idant silpnumą pripažintą už neiszgydomą ir ligas, kurių nė joks gydytojas jokiu budu negalėjo iszgydyti, bet nors galėtu prastumti.

Kožnas isz tų gydytojų ėmėsi prie vienos ligos ir ilgus laikus silpnumą bandė. Tokiu budu tie gydytojai dirbo beveik per 31 metą, o dabar pasižadėjo sutverti savo draugiją, kurios mieriu bus visiems sergantiems pagelbą neszti ir rodas suteikti. Jie-gi uždėjo naują namą po vardu:

National Medical Association

(pripažintas New Yorko valstijos valdžia).

Dažiurėtoju ir pirmsėdžiu gydytojumi yra daktaras E. G. Drake. sanarys New Yorko ir Pennsylvanijos universitetų. Jis turi per 65 metus amžiaus ir 38 metus gydytojų mokykloj iszbuvęs.

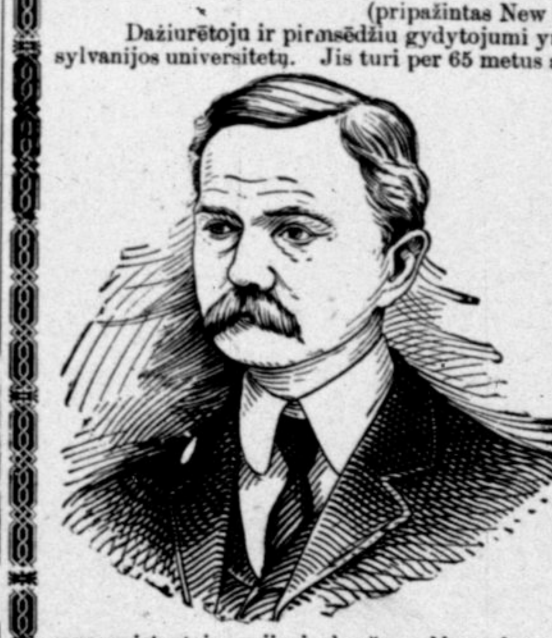

Czia skaitytojams perstatom d-ro E. G. Drake paveikslą, kuris vienbalsiai likosi iszrinktu to namo pirmsėdžiu ir dažiurėtoju ir tai tik dėl iszreiszkimo jam negirdėto tuose darbuose jo pasiszventinimo.

NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION kožnai ligai turi atskirą gydytoją kiekvienam, kuris prie to namo kreipsis arba paraszys. Paciento silpnumo liga bus visiems gydytojams perstytyta, nes yra negalimu daiktu, kad VIENS gydytojas galėtų VISUS SILPNUMUS tikrai žinoti ir juos iszgydyti.

Kožnas silpnumas tokiu budu turi atskirą sau gydytoją, bet d-ras E. G. Drake su visais gydytojais visus silpnumus, paduotus laiszke, iszbando ir kožnam rasztu užtikrina visiszką iszgydymą.

Kožnas sergantis rasztu apturi užtikrinimą, juog isz savo ligos bus iszgydytu. Sergantis, kreipiantis į musų namą, užsimoka tik vieną sykį, nedabodamas ir ant to, kiek laiko jis tę turės gydytis. Kožnas pacientas bus teip ilgai gydytu, kol visiszkai pasveiks.

Pirmoje NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION eilėje stovi tasai garsusis d-ras, kuris su savo asistentais pajiegia kožną ligą iszgydytı, neżiurint kokia ji butų, ar sena ar apleista. Kosulį, krutinę, plauczius, skilvį, žarnų ligas, jaknų, ligas slaptingas, vandeninius isztinimus, rupturą, hemoroidą, sunkią ligą, szirdies beldimą, reumatizmą, džiovą, puslės ligą, akių, ausių, ligas moterių, vaikų, trumpame laike su raszto paliudijimu iszgydysime.

Jeigu-gi kuris sergate, tai ne atidėkit dieną nuo dienos, bet nusiduokit laiszku ar asabiszkai prie NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION, o paaiszkinimus lietuviszkoj kalboj gausit.

Vieno laiszko užtektinai, jeigu jame savo ligą priderancziai apraszysit. Raszykit mums lietuviszkai, ar kokia jus kalba norit.

VALANDOS PRIEMIMU: Paprastomis dienomis nuo 10 iki 11 valandai ryte ir nuo 2—5 po pietų, Nedėliomis nuo 10 iki 1 val. ryte. — Gromatas meldžiam ant szio antraszo siųsti:

DR. E. G. DRAKE, vyriausias gydytojas, **National Medical Association**
34 WEST 26 STR. — NEW YORK.

Europos Lietuviszki Laikraszcziai.

"Varpas" literaturos, mokslo ir politikos menesinis laikrasztis. Preke $1.25

"Ukininkas" užsiimantis reikalais ukininku ir paduodantis visokias kitas svarbias žinias ir pamokinimus. Iszeina kožna menesį. Preke ....75c.

"Naujienos" talpinanczios pasakas isz žmonių gyvianimo ir kitokias svarbias žinias. Preke ......75c.

Visi tris virszminėti laikraszcziai iszeina formoje knygeliu, iszleidžiami Tilžėje, Prusuose. Norinti juos gauti kreipkites prie agento. Adresas:

M. J. Damijonaitis,
3138 Lowe Ave. Chicago, Ill.

Dykai Dykai!

Kas prisiuns 25c. markemis gaus tuzina popieru su konvertais ir dovanu lietuviszka dainu knygele naujai isz spandos iszejuse verta 15c. Popieros su gražioms kvietkoms, paveikslais, pasveikinimais ir dainelemis, 6 tuzinai už $1 00 Agentai ant ju gerai pelno. Adresuok:
V. Ukman,
Box 14, Sta. W. Brooklyn, N. Y.

LIETUWIU DAKTARAS

MARJA DOWIATT,

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.

Telefonas: Canal 78.
Telefonu galima isz kiekwienos aptiekos.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

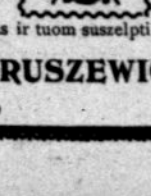

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems iszdirba:— **Karunas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenkielius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams iszdirba:— **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laiką.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu priderancziai atliktas ir tuom suszelpti sawo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.